

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 8 mei 2007 (21.05)
(OR. en)**

8718/07

**Interinstitutioneel dossier:
2005/0245 (COD)**

**CODEC 384
EF 38
ECOFIN 155
CONSOM 45
CRIMORG 71**

NOTA

van:	het secretariaat-generaal
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende betalingsdiensten in de interne markt en tot wijziging van de Richtlijnen 97/7/EG, 2000/12/EG en 2002/65/EG - Resultaat van de eerste lezing van het Europees Parlement (Straatsburg, 22 tot en met 26 april 2007)

I. INLEIDING

Overeenkomstig artikel 251, lid 2, van het EG-Verdrag en de gemeenschappelijke verklaring over de wijze van uitvoering van de nieuwe medebeslissingsprocedure¹, hebben er informele contacten plaatsgevonden tussen de Raad, het Europees Parlement en de Commissie, teneinde in eerste lezing een akkoord over het in hoofdte genoemde voorstel te bereiken en zodoende een tweede lezing en de bemiddelingsprocedure te vermijden.

In dit verband presenteerde de rapporteur, de heer Jean-Paul GAUZÈS (PPE-DE-FR), namens de Commissie begrotingscontrole een pakket compromisamendementen op het voorstel voor een richtlijn. Over die amendementen was tijdens bovengenoemde informele contacten overeenstemming bereikt.

¹ PB C 148 van 28.5.1999, blz.1.

II. STEMMING

De plenaire vergadering heeft het pakket compromisamendementen op het voorstel voor een richtlijn aangenomen. Er zijn geen andere amendementen aangenomen. De aangenomen amendementen stemmen overeen met hetgeen door de drie instellingen was overeengekomen en zouden dan ook aanvaardbaar moeten zijn voor de Raad. Na bijwerking van de tekst door de juristen-vertalers² zou de Raad het wetgevingsbesluit dan ook moeten kunnen aannemen.

De tekst van de aangenomen amendementen en de wetgevingsresolutie van het Europees Parlement staan in de bijlage bij deze nota.

² De delegaties kunnen eventuele juridisch-taalkundige opmerkingen tot en met 16.05.2007 aan het secretariaat van de dienst Juristen-vertalers van de Raad doen toekomen (secretariat.jl-codecision@consilium.europa.eu) met het oog op een betere voorbereiding van de vergadering van juristen-vertalers en nationale deskundigen.

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement van 24 april 2007 over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende betalingsdiensten in de interne markt en tot wijziging van de Richtlijnen 97/7/EG, 2002/12/EG en 2002/65/EG (COM(2005)0603 – C6-0411/2005 – 2005/0245(COD))

(Medebeslissingsprocedure: eerste lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2005)0603)³,
 - gelet op artikel 251, lid 2, artikel 47, lid 2, eerste en derde zin en artikel 95 van het EG-Verdrag, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C6-0411/2005),
 - gezien de brief die de voorzitter van de in artikel 29 van Richtlijn 95/46/EG bedoelde werkgroep op 1 maart 2007 aan de Voorzitter van het Parlement heeft gericht met betrekking tot de kwesties aangaande de gegevensbescherming, met name inzake de werking van het SWIFT-systeem,
 - gelet op artikel 51 van zijn Reglement,
 - gezien het verslag van de Commissie economische en monetaire zaken en de adviezen van de Commissie interne markt en consumentenbescherming en van de Commissie juridische zaken (A6-0298/2006),
1. hecht zijn goedkeuring aan het Commissievoorstel, als geamendeerd door het Parlement;
 2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in dit voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;
 3. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

³ Nog niet in het PB gepubliceerd .

Standpunt van het Europees Parlement in eerste lezing vastgesteld op 24 april 2007 met het oog op de aanneming van Richtlijn 2007/.../EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende betalingsdiensten in de interne markt en tot wijziging van de Richtlijnen 97/7/EG, 2000/12/EG en 2002/65/EG*

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en met name op artikel 47, lid 2, eerste en derde zin, en artikel 95,

Gezien het voorstel van de *Commissie*,

Na raadpleging van het Europees Economisch en Sociaal Comité,

Gezien het advies van de Europese Centrale Bank⁴,

Handelend volgens de procedure van artikel 251 van het Verdrag⁵,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Voor de totstandbrenging van de interne markt is het van essentieel belang dat alle binnengrenzen in de Gemeenschap worden afgeschaft zodat een vrij verkeer van goederen, personen, diensten en kapitaal mogelijk wordt. Een goede werking van de interne markt voor betalingsdiensten is derhalve van vitaal belang. De werking van deze markt wordt momenteel echter gehinderd door een gebrek aan harmonisatie.

* ***Wijzigingen in bold/italics. Bij schrappingen wordt het symbool ■ gebruikt.***

⁴ PB C 309 van 9.5.2006, blz. 10.

⁵ Standpunt van het Europees Parlement van 24 april 2007.

- (2) Thans zijn de markten voor betalingsdiensten van de lidstaten afzonderlijk georganiseerd en op nationale leest geschoeid, terwijl het rechtskader voor betalingsdiensten een lappendeken is van 27 nationale rechtssystemen.
- (3) *Reeds eerder op dit terrein* aangenomen communautaire besluiten, namelijk Richtlijn 97/5/EG van het Europees Parlement en de Raad van 27 januari 1997 betreffende grensoverschrijdende overmakingen⁶ en Verordening (EG) nr. 2560/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 19 december 2001 betreffende grensoverschrijdende betalingen in euro⁷, **hebben deze situatie niet afdoende verholpen**, evenmin *als* Aanbeveling 87/598/EEG van de Commissie van 8 december 1987 met betrekking tot een Europese gedragscode inzake het elektronische betalingsverkeer (betrekkingen tussen financiële instellingen, handelaars-dienstverleners en consumenten)⁸, Aanbeveling 88/590/EEG van de Commissie van 17 november 1988 inzake betalingssystemen en met name inzake de betrekkingen tussen de kaarthouder en de verstrekker van de kaart⁹, en Aanbeveling 97/489/EG van de Commissie van 30 juli 1997 betreffende transacties die met een elektronisch betaalinstrument worden verricht, in het bijzonder inzake de betrekking tussen uitgever en houder¹⁰. **Deze maatregelen blijven zoals gezegd onvoldoende.** Het naast elkaar bestaan van nationale voorschriften en een onvolledig communautair kader **leidt voorts** tot verwarring en een gebrek aan **rechtszekerheid**.
- (4) Het is bijgevolg van vitaal belang dat op communautair niveau een modern en samenhangend juridisch kader voor betalingsdiensten tot stand wordt gebracht, **ongeacht of de diensten verenigbaar zijn met het uit de financiële sector voortgekomen initiatief betreffende het gemeenschappelijk eurobetalingsgebied (Single Euro Payments Area, SEPA).** **Dit juridisch kader moet concurrentieneutraal zijn voor alle betalingssystemen, teneinde de consument voldoende keuzemogelijkheden te laten, en zou een flinke stap voorwaarts betekenen ten opzichte van de huidige nationale systemen wat kosten voor de consument, veiligheid en efficiëntie betreft.**
- (5) Dat kader moet voorzien in de coördinatie van de nationale voorschriften inzake prudentiële vereisten, de markttoegang van nieuwe betalingsdienstaanbieders, informatievereisten en de respectieve rechten en plichten van betalingsdienstgebruikers. Binnen dat kader dienen de bepalingen van Verordening (EG) nr. 2560/2001, die een interne markt voor eurobetalingen tot stand heeft gebracht wat de prijzen betreft, te blijven gelden. De bepalingen van Richtlijn 97/5/EG en de aanbevelingen die zijn gedaan in de Aanbevelingen 87/598/EEG, 88/590/EEG en 97/489/EG, dienen in één enkel besluit met bindende kracht te worden samengebracht.

⁶ PB L 43 van 14.2.1997, blz. 25.

⁷ PB L 344 van 28.12.2001, blz. 13.

⁸ PB L 365 van 24.12.1987, blz. 72.

⁹ PB L 317 van 24.11.1988, blz. 55.

¹⁰ PB L 208 van 2.8.1997, blz. 52.

(6) Het is echter niet aangewezen dat dit rechtskader allesomvattend is. De toepassing ervan moet worden beperkt tot aanbieders wier hoofdactiviteit bestaat in het aanbieden van betalingsdiensten aan betalingsdienstgebruikers. Het is evenmin aangewezen dat het rechtskader van toepassing is op diensten waarbij de overdracht van geldmiddelen van de betaler aan de begunstigde of het transport ervan uitsluitend in de vorm van bankbiljetten en munten plaatsvindt, of waarbij de overdracht is gebaseerd op een cheque, een wisselbrief, een promesse of andere instrumenten, vouchers of kaarten die door een betalingsdienstaanbieder of een andere partij zijn uitgegeven met de bedoeling geldmiddelen beschikbaar te stellen aan de begunstigde. *Voorts moet een onderscheid gemaakt worden wanneer het gaat om middelen aangeboden door telecommunicatie-, IT- of netwerkexploitanten ter vergemakkelijking van de aankoop van digitale goederen of diensten zoals ringtones, muziek of digitale kranten, naast traditionele voice-diensten en de distributie daarvan naar digitale toestellen. De inhoud van deze goederen of diensten kan worden geproduceerd door een derde dan wel door de exploitant, die er intrinsieke waarde aan kan toevoegen in de vorm van toegang, distributie of zoekmogelijkheden. In laatstbedoeld geval, wanneer de goederen of diensten gedistribueerd worden door een van de genoemde exploitanten, of, om technische redenen, door een derde, en alleen kunnen worden gebruikt via digitale toestellen zoals mobiele telefoons of computers, mag dit juridisch kader niet van toepassing zijn, aangezien de activiteit van de exploitant meer omvat dan alleen een betalingstransactie. Wel dient het juridisch kader van toepassing te zijn op gevallen waarin de exploitant louter optreedt als intermediair die er alleen voor zorgt dat de betaling aan een derde partij, de leverancier, plaatsvindt.*

(6 bis) *Een geldtransfer is een eenvoudige betalingsdienst, doorgaans op basis van contanten welke door een betaler worden verstrekt aan een betalingsdienstaanbieder die het overeenkomstige bedrag, bij voorbeeld via een communicatienetwerk, overmaakt aan een begunstigde of aan een andere, voor rekening van de begunstigde handelende betalingsdienstaanbieder. In sommige lidstaten bieden supermarkten en andere handelaren en winkeliers het publiek een vergelijkbare dienst aan die cliënten in staat stelt hun terugkerende huishoudelijke rekeningen (gas, water, elektriciteit, enz.) te voldoen. Deze diensten voor het betalen van rekeningen moeten worden behandeld als de in deze richtlijn omschreven geldtransferdiensten, tenzij de bevoegde autoriteiten oordelen dat de activiteit onder een andere in de bijlage genoemde betalingsdienst valt.*

- (7) Het is noodzakelijk om de categorieën betalingsdienstaanbieders te specificeren die deze diensten rechtmatig overal in de Gemeenschap mogen aanbieden, namelijk kredietinstellingen die deposito's van gebruikers in ontvangst nemen voor de financiering van betalingstransacties en die onderworpen dienen te blijven aan de prudentiële vereisten van **Richtlijn 2006/48/EG** van het Europees Parlement en de Raad van **14 juni 2006** betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen¹¹, instellingen voor elektronisch geld die elektronisch geld uitgeven voor de financiering van betalingstransacties en die onderworpen dienen te blijven aan de prudentiële vereisten van Richtlijn 2000/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 september 2000 betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het bedrijfseconomisch toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld¹², en postcheque- en girodiensten die krachtens **nationale wetgeving** daartoe gemachtigd zijn.

(7bis) Deze richtlijn omvat regels betreffende de uitvoering van betalingstransacties waarbij de geldmiddelen elektronisch geld zijn als omschreven in artikel 1, lid 3, onder b), van Richtlijn 2000/46/EG. Onderhavige richtlijn bevat evenwel geen regels betreffende de uitgifte van elektronisch geld en brengt geen wijziging in de voorschriften voor het bedrijfseconomisch toezicht op instellingen voor elektronisch geld van Richtlijn 2000/46/EG. Daarom is het betalingsinstellingen niet toegestaan elektronisch geld uit te geven.

- (8) Om de juridische belemmeringen voor de markttoegang te verwijderen, is het evenwel noodzakelijk één enkele vergunning in te voeren voor alle aanbieders van betalingsdiensten die geen verband houden met het in ontvangst nemen van deposito's of het uitgeven van elektronisch geld. Het is derhalve aangewezen een **nieuwe** categorie betalingsdienstaanbieders, hierna "betalingsinstellingen" genoemd, in te voeren door te bepalen dat **aan** natuurlijke of rechtspersonen die niet tot de bestaande categorieën behoren, vergunning wordt verleend om overal in de Gemeenschap betalingsdiensten aan te bieden, mits deze personen een reeks strikte en veelomvattende voorwaarden in acht nemen. Op die manier zouden voor deze diensten overal in de Gemeenschap dezelfde voorwaarden gelden.

¹¹ PB L 177 van 30.6.2006, blz. 1.

¹² PB L 275 van 27.10.2000, blz. 39.

- (9) De voorwaarden voor de verlening en handhaving van een vergunning als betalingsinstelling dienen prudentiële vereisten te omvatten die in verhouding staan tot de operationele en financiële risico's die dergelijke instellingen bij de uitoefening van hun bedrijfsactiviteit lopen. *Hiervoor is een solide regeling nodig die aanvangskapitaal combineert met lopend kapitaal, en die achteraf verfijnd zou kunnen worden naar gelang de behoeften van de markt. Omdat er zoveel verschillende soorten betalingsdiensten zijn, biedt de richtlijn ruimte voor diverse toezichtmethoden die de toezichthouders enige marge bieden, ten einde te garanderen dat alle aanbieders van betalingsdiensten ten aanzien van dezelfde risico's dezelfde behandeling krijgen. De voorschriften voor betalingsinstellingen dienen het feit te weerspiegelen dat betalingsinstellingen meer gespecialiseerde en beperktere activiteiten ontplooiën, waardoor zij onderhevig zijn aan geringere en makkelijker te volgen en te controleren risico's dan die welke aan het hele gamma van activiteiten van kredietinstellingen verbonden zijn. Zo zouden betalingsinstellingen met name geen deposito's van gebruikers in ontvangst mogen nemen en alleen geldmiddelen mogen gebruiken die zij van gebruikers hebben ontvangen voor het verstrekken van betalingsdiensten. Er dienen regelingen te worden getroffen om geldmiddelen van cliënten gescheiden te houden van de geldmiddelen die een betalingsinstelling voor het verrichten van andere bedrijfsactiviteiten aanhoudt. Betalingsinstellingen dienen tevens te worden onderworpen aan effectieve voorschriften ter bestrijding van het witwassen van geld en terrorismefinanciering.*
- (9 bis) *Betalingsinstellingen moeten hun jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen voor het voorgaande boekjaar opstellen overeenkomstig Richtlijn 78/660/EG van de Raad van 25 juli 1978 betreffende de jaarrekening van bepaalde vennootschapsvormen¹³ en, voor zover van toepassing, Richtlijn 83/349/EEG van de Raad van 13 juni 1983 betreffende de geconsolideerde jaarrekening¹⁴ en Richtlijn 86/635/EEG van de Raad van 8 december 1986 betreffende de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van banken en andere financiële instellingen¹⁵. De jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen moeten door een accountant gecontroleerd worden, tenzij de betalingsinstelling van die verplichting is ontheven krachtens Richtlijn 78/660/EEG en, voor zover van toepassing, Richtlijn 83/349/EEG en Richtlijn 86/635/EEG.*

¹³ PB L 222 van 14.8.1978, blz. 11. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2006/46/EG.

¹⁴ PB L 193 van 18.7.1983, blz. 1. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2006/99/EG (PB L 363 van 20.12.2006, blz. 137).

¹⁵ PB L 316 van 23.11.1988, blz. 51.

(9 ter) *Deze richtlijn heeft alleen betrekking op vormen van kredietverlening die nauw samenhangen met betalingsdiensten, namelijk kredietlijnen en de uitgifte van kredietkaarten. Alleen in dit verband, wanneer de kredietverlening strekt tot het faciliteren van betalingsdiensten en kortlopend is en door de betalingsdienstaanbieder niet wordt verleend voor een periode die meer dan twaalf maanden bedraagt, inclusief op revolverende basis, is het passend die kredietverlening met betrekking tot de grensoverschrijdende activiteiten van betalingsinstellingen toe te staan, mits voor de herfinanciering ervan hoofdzakelijk gebruik wordt gemaakt van het eigen vermogen van de betalingsinstelling, alsmede van andere, op de kapitaalmarkt aangetrokken middelen, doch niet van de namens cliënten voor de betalingsdiensten aangehouden middelen. Het bovenstaande geldt onverminderd Richtlijn 87/102/EEG van de Raad van 22 december 1986 betreffende de harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake het consumentenkrediet¹⁶ en andere toepasselijke communautaire of nationale wetgeving betreffende aspecten van de voorwaarden voor kredietverlening aan consumenten die niet door deze richtlijn geharmoniseerd zijn.*

(10) De lidstaten dienen de autoriteiten aan te wijzen die verantwoordelijk zijn voor de vergunningverlening aan betalingsinstellingen, voor de uitoefening van permanente controle en voor het nemen van een beslissing over de intrekking van de vergunning. Teneinde een gelijke behandeling te waarborgen, mogen de lidstaten betalingsinstellingen geen andere vereisten opleggen dan die welke in deze richtlijn zijn vastgelegd. Tegen alle beslissingen van de bevoegde autoriteiten moet echter beroep openstaan bij de rechter. Voorts dienen de taken van de bevoegde autoriteiten het toezicht op betalingssystemen onverlet te laten, dat overeenkomstig artikel 105, lid 2, vierde streepje, van het Verdrag een taak is die door het Europees Stelsel van Centrale Banken moet worden uitgevoerd.

(11) ■

(12) *Aangezien het wenselijk is de identiteit en verblijfplaats te registreren van alle personen die transferdiensten aanbieden en hen allen tot op zekere hoogte te erkennen, ongeacht of zij in staat zijn aan alle voorwaarden voor het verkrijgen van een vergunning als betalingsinstelling te voldoen, zodat geen van hen de zwarte economie wordt ingedreven, en bedoelde personen in een minimaal kader van wet- en regelgeving onder te brengen, is het aangewezen om, in overeenstemming met de opzet van speciale aanbeveling VI van de Financiële-actiegroep witwassen van geld (FATF), in een mechanisme te voorzien waarbij betalingsdienstaanbieders die niet in staat zijn om aan al deze voorwaarden te voldoen, niettemin als betalingsinstellingen worden behandeld. Te dien einde moeten de lidstaten dergelijke personen in een register van betalingsinstellingen inschrijven zonder alle voorwaarden voor het verlenen van een vergunning toe te passen.*

¹⁶ PB L 42 van 12.2.1987. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 98/7/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 101 van 1.4.1998, blz. 17).

Het is evenwel van essentieel belang dat de mogelijkheid tot derogatie afhankelijk wordt gesteld van strikte eisen op het gebied van transactievolume. Betalingsinstellingen die een ontheffing genieten, hebben niet het recht van vestiging of het recht tot het vrij verrichten van diensten, noch mogen zij deze rechten indirect uitoefenen wanneer zij lid zijn van een betalingssysteem.

(12 bis) Voor een betalingsdienstaanbieder is het van essentieel belang dat hij toegang heeft tot de diensten van de technische infrastructuur van betalingssystemen. Voor toegang gelden echter de nodige eisen ten einde de integriteit en stabiliteit van het systeem te verzekeren. Elke betalingsdienstaanbieder die om deelname in een betalingssysteem verzoekt, moet aan de deelnemers van het betalingssysteem het bewijs leveren dat zijn interne regelingen voldoende bestand zijn tegen alle soorten risico's. Tot die betalingssystemen behoren doorgaans de vierpartijenbetaalkaartsystemen alsmede de grote systemen voor de verwerking van overmakingen en automatische afschrijvingen. Om te garanderen dat de verschillende categorieën vergunninghoudende betalingsdienstaanbieders in de gehele Gemeenschap een gelijke behandeling genieten volgens de voorwaarden waaronder zij hun prudentiële vergunning hebben verkregen, dienen de regels betreffende de toegang tot het aanbieden van betalingsdiensten en de toegang tot betalingssystemen te worden verduidelijkt. Er dient te worden voorzien in de niet-discriminerende behandeling van vergunninghoudende betalingsinstellingen en kredietinstellingen zodat alle aanbieders van betalingsdiensten in de interne markt op gelijke voet gebruik kunnen maken van de diensten van de technische infrastructuur van die betalingssystemen. Een onderscheiden behandeling van vergunninghoudende betalingsdienstaanbieders en betalingsdienstaanbieders die in aanmerking komen voor de derogatie krachtens artikel 21 van de onderhavige richtlijn of voor de ontheffing krachtens artikel 8 van Richtlijn 2000/46/EG, kan gerechtvaardigd zijn omdat laatstgenoemden in een ander prudentieel kader functioneren dan vergunninghoudende betalingsdienstaanbieders. Verschillen in tariefvoorwaarden zouden in ieder geval alleen mogen worden toegestaan wanneer dat gerechtvaardigd is op grond van verschillen in kosten die door de betalingsdienstaanbieders worden gemaakt. Hiermee wordt geen afbreuk gedaan aan het recht van de lidstaten om overeenkomstig Richtlijn 98/26/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 1998 betreffende het definitieve karakter van de afwikkeling van betalingen en effecten/transacties in betalings- en afwikkelingssystemen¹⁷ de toegang tot systeemkritische betalingssystemen te beperken, noch aan de bevoegdheden van de ECB en het ESCB als bepaald in artikel 105, lid 2, van het Verdrag en artikel 3.1 en artikel 22 van de statuten van het ESCB, betreffende de toegang tot betalingssystemen.

¹⁷ *PB L 166 van 11.6.1998, blz. 45.*

(12 ter) *De bepalingen betreffende de toegang tot betalingssystemen zouden niet gelden voor systemen die opgericht zijn en geëxploiteerd worden door één betalingsdienstaanbieder. Die systemen functioneren soms in rechtstreekse concurrentie met betalingssystemen of vaker in een marktsegment dat niet afdoende door betalingssystemen wordt bestreken. Tot de bedoelde betalingssystemen behoren doorgaans driepartijensystemen, zoals driepartijenbetaalkaartsystemen, door telecommunicatieaanbieders aangeboden betalingsdiensten of geldtransferdiensten waarbij de exploitant van het systeem de betalingsdienstaanbieder van zowel de betaler als de begunstigde is, alsmede de interne systemen van bankgroepen. Om de concurrentie te stimuleren die dergelijke betalingssystemen de gevestigde klassieke betalingssystemen kunnen aandoen, is het in beginsel niet aangewezen derden toegang te verlenen tot dergelijke betalingssystemen. Desalniettemin zouden dergelijke systemen te allen tijde onderworpen zijn aan de regels van het communautaire en het nationale mededingingsrecht die, met het oog op de instandhouding van effectieve mededinging op de markten voor betalingen, wellicht gebieden dat toegang tot dergelijke systemen wordt verleend.*

(13) Er moet een samenstel van regels *en informatievereisten* worden vastgesteld om de transparantie van de aan betalingsdiensten verbonden voorwaarden te waarborgen.

(14) Deze richtlijn mag niet van toepassing zijn op betalingstransacties in contanten *aangezien er reeds een eengemaakte markt voor betalingen in contanten bestaat. Evenmin mag deze richtlijn van toepassing zijn op betalingstransacties* op basis van papieren cheques, omdat *deze*, vanwege *hun* aard, niet even efficiënt als andere betaalmiddelen kunnen worden verwerkt. *Goede praktijken op dit gebied moeten evenwel gebaseerd zijn op de beginselen die zijn vastgelegd in deze richtlijn.*

(15) **I**

(15 bis) *Consumenten en ondernemingen verkeren niet in dezelfde positie en behoeven derhalve niet dezelfde bescherming. Het is belangrijk dat de rechten van consumenten gewaarborgd worden door bepalingen waarvan niet bij overeenkomst kan worden afgeweken, maar redelijkerwijs moeten ondernemingen en organisaties anderszins overeen kunnen komen. Lidstaten moeten echter kunnen bepalen dat micro-ondernemingen als omschreven in Aanbeveling 2003/361/EG van de Commissie van 6 mei 2003 betreffende de definitie van kleine, middelgrote en micro-ondernemingen¹⁸, als consumenten moeten worden behandeld. Sommige kernbepalingen van deze richtlijn moeten evenwel altijd van toepassing zijn ongeacht de status van de gebruiker.*

¹⁸ *PB L 124 van 20.5.2003, blz. 36.*

- (16) In deze richtlijn dient te worden gespecificeerd welke de plichten van betalingsdienstaanbieders zijn wanneer zij informatie verstrekken aan betalingsdienstgebruikers, die allen dezelfde, kwalitatief hoogwaardige en duidelijke informatie over betalingsdiensten dienen te ontvangen om met kennis van zaken te kunnen kiezen en binnen de EU de markt te kunnen verkennen. Ter wille van de transparantie worden bij deze richtlijn **geharmoniseerde** minimumvereisten vastgesteld om ervoor te zorgen dat aan betalingsdienstgebruikers noodzakelijke en toereikende informatie over zowel het betalingsdienstencontract als de betalingstransactie wordt verstrekt. **Ten einde een goede werking van de interne markt voor betalingsdiensten te bevorderen zouden de lidstaten naast de informatievoorschriften van deze richtlijn geen andere informatievoorschriften mogen vaststellen.**
- (17) *De consument dient te worden beschermd tegen oneerlijke en misleidende praktijken overeenkomstig Richtlijn 2005/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2005 betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt¹⁹, Richtlijn 2000/31/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende bepaalde juridische aspecten van de diensten van de informatiemaatschappij, met name de elektronische handel, in de interne markt (richtlijn inzake elektronische handel)²⁰ en Richtlijn 2002/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2002 betreffende de verkoop op afstand van financiële diensten aan consumenten²¹. De aanvullende bepalingen in deze bestaande wetgevingsbesluiten blijven van toepassing. Wat de informatie in de precontractuele fase betreft, dient de verhouding tussen de onderhavige richtlijn en Richtlijn 2002/65/EG evenwel specifiek te worden toegelicht.*
- (18) De benodigde informatie dient in verhouding te staan tot de gebruikersbehoeften en moet op uniforme wijze worden meegedeeld. De informatievereisten voor een eenmalige betalingstransactie dienen echter te verschillen van die voor een raamcontract dat op een reeks betalingstransacties betrekking heeft.

¹⁹ PB L 149 van 11.6.2005, blz. 22.

²⁰ PB L 178 van 17.7.2000, blz. 1.

²¹ PB L 271 van 9.10.2002, blz. 16.

(18 bis) In de praktijk zijn raamcontracten en de daaronder vallende transacties veel gebruikelijker en van groter economisch belang dan eenmalige betalingstransacties. In geval van een betaalrekening of een specifiek betaalinstrument is een raamcontract vereist. De voorschriften inzake voorafgaande informatie dienen daarom zeer uitgebreid te zijn en informatie moet steeds worden verstrekt op papier of op een andere duurzame drager, zoals uitdraaien van printers van rekeningafschriften, computerdiskettes, cd-roms, dvd's en harde schijven van personal computers waarop elektronische post is opgeslagen, en internet-websites, mits deze gedurende een voor het doel van de informatie toereikende periode kunnen worden geraadpleegd en de opgeslagen informatie daarmee ongewijzigd kan worden gereproduceerd. De wijze waarop achteraf informatie over uitgevoerde transacties wordt verstrekt, kan evenwel worden overeengekomen in het raamcontract tussen de betalingsdienstaanbieder en de betalingsdienstgebruiker. Er kan bijvoorbeeld worden overeengekomen dat bij internetbankieren alle informatie betreffende de betaalrekening online beschikbaar wordt gesteld.

(18 ter) Bij eenmalige betalingen dient de betalingsdienstaanbieder alleen de essentiële informatie uit eigen beweging te verstrekken. Aangezien de betaler doorgaans aanwezig is wanneer hij een betalingsopdracht geeft, hoeft niet te worden voorgeschreven dat informatie in alle gevallen op papier of op een duurzame drager wordt verstrekt. De betalingsdienstaanbieder mag aan de balie mondelinge informatie verstrekken of anderszins vlot toegankelijk stellen, bijvoorbeeld door de voorwaarden op een mededelingenbord in de bedrijfsruimte te vermelden. De plaats waar andere, meer gedetailleerde informatie beschikbaar is, zoals het webadres, moet eveneens worden vermeld. Op verzoek van de consument moet de informatie evenwel op papier of op een andere duurzame drager worden verstrekt.

(18 quater) De richtlijn bevestigt het recht van de consument de toepasselijke informatie kosteloos te ontvangen voordat hij door een betalingsdienstencontract gebonden wordt. Gedurende de contractuele relatie kan de consument te allen tijde voorafgaande informatie, alsmede het raamcontract, kosteloos op papier verlangen. Aldus kan de consument de diensten en de voorwaarden van betalingsdienstaanbieders vergelijken en bij een eventueel geschil zijn contractuele rechten en plichten naslaan. Deze voorschriften zijn in overeenstemming met de in Richtlijn 2002/65/EG vastgestelde regels. Het feit dat deze richtlijn uitdrukkelijke bepalingen over kosteloze informatie bevat, zou er niet toe mogen leiden dat kosten kunnen worden aangerekend voor informatie die op grond van andere toepasselijke richtlijnen aan consumenten wordt verstrekt.

(18 quater bis) Wat betreft de wijze waarop de vereiste informatie door de betalingsdienstaanbieder aan de betalingsdienstgebruiker wordt verstrekt, moet rekening worden gehouden met de behoeften van laatstgenoemde en met praktische technische aspecten en kosteneffectiviteit, naar gelang van de situatie met betrekking tot de overeenkomst in het betrokken betalingsdienstencontract. De richtlijn onderscheidt derhalve twee manieren waarop informatie door de betalingsdienstaanbieder moet worden verstrekt. Ofwel moet de informatie worden verstrekt, d.w.z. actief worden meegedeeld, door de betalingsdienstaanbieder op het gepaste tijdstip, zoals voorgeschreven bij deze richtlijn, zonder verder verzoek van de betalingsdienstgebruiker. Ofwel moet de informatie beschikbaar worden gesteld aan de betalingsdienstgebruiker, rekening houdend met diens eventuele verzoeken om nadere informatie. In dat geval moet de betalingsdienstgebruiker uit eigen beweging een initiatief nemen om de informatie te verkrijgen, zoals de betalingsdienstaanbieder daar expliciet om verzoeken, inloggen op de mailbox van de bankrekening of een bankpas in een printer invoeren om bankafschriften te verkrijgen. De betalingsdienstaanbieder moet er daartoe voor zorgen dat toegang tot informatie mogelijk is en dat de informatie voor de betalingsdienstgebruiker beschikbaar is.

- (18 quinquies) Bovendien moet de consument zonder extra kosten de basisinformatie over uitgevoerde transacties ontvangen. In geval van een eenmalige betalingstransactie mag de betalingsdienstaanbieder voor deze informatie geen afzonderlijke kosten aanrekenen. Evenzo moet de maandelijks informatie over betalingstransacties in het kader van een raamcontract kosteloos worden verstrekt. Gelet op het belang van transparante tarieven en de uiteenlopende behoeften van cliënten, kunnen de partijen evenwel tot een akkoord komen over de kosten die worden aangerekend wanneer frequentere of bijkomende informatie moet worden verstrekt. Teneinde rekening te houden met verschillen in nationale praktijken moeten de lidstaten kunnen bepalen dat maandelijks papieren uittreksels van betaalrekeningen altijd kosteloos moeten worden verstrekt.*
- (19) Ter facilitering van cliëntenmobiliteit moet het voor consumenten mogelijk zijn een raamcontract na het verstrijken van een jaar kosteloos te beëindigen. Voor consumenten zou geen opzegtermijn van meer dan een maand en voor betalingsdienstaanbieders geen opzegtermijn van minder dan twee maanden overeen mogen worden gekomen. Deze richtlijn doet geen afbreuk aan de verplichting van de betalingsdienstaanbieder om in uitzonderlijke omstandigheden uit hoofde van andere communautaire of nationale wetgeving ter zake - zoals wetgeving inzake het witwassen van geld en terrorismefinanciering, elke maatregel gericht op het bevriezen van middelen of een specifieke maatregel in verband met preventie van of onderzoek naar strafbare feiten -, het betalingsdienstencontract te beëindigen of het gebruik van een betaalinstrument te blokkeren.*
- (20) Instrumenten voor de betaling van kleine bedragen moeten een goedkoop en gebruiksvriendelijk alternatief vormen bij laaggeprijsde goederen en diensten en zouden niet aan buitensporige vereisten onderworpen mogen zijn. De voor deze betalingen geldende informatievereisten en de regels voor de uitvoering ervan moeten tot de essentiële informatie beperkt blijven, waarbij voorts rekening wordt gehouden met de technische voorzieningen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht van instrumenten die bestemd zijn voor betaling van kleine bedragen. Ondanks de minder strikte regeling zou de betalingsdienstgebruiker toch een passende bescherming genieten, aangezien dergelijke instrumenten, en vooral "prepaid"-instrumenten, beperkte risico's inhouden.*

(20 bis) Om de risico's en gevolgen van niet-toegestane of foutieve betalingstransacties te beperken, moet de betalingsdienstgebruiker de betalingsdienstaanbieder zo spoedig mogelijk in kennis stellen van betwistingen in verband met vermeende niet-toegestane of foutieve betalingstransacties, voor zover de betalingsdienstaanbieder zijn informatieplicht conform Titel III van deze richtlijn heeft vervuld. Indien deze kennisgevingstermijn wordt nageleefd door de betalingsdienstgebruiker, moet hij de desbetreffende vorderingen binnen de verjaringstermijnen overeenkomstig het nationale recht kunnen instellen. De bepalingen van deze richtlijn laten andere vorderingen tussen betalingsdienstgebruikers en hun betalingsdienstaanbieders onverlet.

*(21) Om de betalingsdienstgebruiker ertoe aan te sporen zijn aanbieder zonder onnodig uitstel van een eventuele diefstal of een eventueel verlies van een betaalinstrument in kennis te stellen en aldus het risico van niet-toegestane transacties te verminderen, mag de gebruiker slechts voor een beperkt bedrag aansprakelijk zijn tot op het moment dat hij de betalingsdienstaanbieder van het verlies of de diefstal in kennis stelt, tenzij de betalingsdienstgebruiker frauduleus of ernstig nalatig heeft gehandeld. Zodra een gebruiker een betalingsdienstaanbieder ervan in kennis heeft gesteld dat zijn betaalinstrument gecompromitteerd kan zijn, mag van de gebruiker bovendien niet worden verlangd dat hij verdere verliezen dekt die uit een niet-toegestaan gebruik van dat instrument voortvloeien. **Betalingsdienstaanbieders zijn verantwoordelijk voor de technische beveiliging van hun eigen producten.***

(21 bis) Bij de beoordeling of de betalingsdienstgebruiker nalatig is geweest, moeten alle omstandigheden in aanmerking worden genomen. Het bewijs voor en de mate van de beweerdte nalatigheid moet volgens het nationale recht worden beoordeeld. Contractuele clausules en voorwaarden met betrekking tot de verstrekking en het gebruik van het elektronisch geldovermakingsinstrument die de bewijslast voor de consument vergroten of de bewijslast voor de verstrekker verminderen, moeten als nietig worden beschouwd.

(21 ter) De lidstaten kunnen de regels voor consumenten echter minder stringent maken dan hierboven omschreven om de consumentenbescherming op het bestaande peil te handhaven en het vertrouwen in een veilig gebruik van elektronische betaalinstrumenten te schragen. Het feit dat de risico's per instrument verschillen moet dienovereenkomstig in aanmerking worden genomen, zodat beter beveiligde instrumenten worden verstrekt. De lidstaten kunnen de aansprakelijkheid van de betaler beperken of volledig opheffen, behalve indien de betaler frauduleus heeft gehandeld.

- (22) Er moet worden voorzien in de toewijzing van verliezen in geval van niet-toegestane betalingstransacties. *Voor andere* betalingsdienstgebruikers *dan consumenten kunnen andere bepalingen gelden*, aangezien dergelijke *gebruikers* gewoonlijk in een zodanige positie verkeren dat zij *beter* in staat zijn het frauderisico in te schatten en tegenmaatregelen te treffen.
- (23) *Er moeten in deze richtlijn voorschriften inzake terugbetaling worden vastgesteld waardoor de consument wordt beschermd indien de uitgevoerde betalingstransactie het redelijkerwijs te verwachten bedrag overschrijdt. Betalingsdienstaanbieders kunnen gunstiger voorwaarden voor hun cliënten vaststellen en bijvoorbeeld elke betwiste betalingstransactie terugbetalen.* Ingeval de gebruiker de terugbetaling eist van een betalingstransactie waarbij het bedrag niet was gespecificeerd, moeten de terugbetalingsrechten de aansprakelijkheid van de betaler jegens de begunstigde *welke voortvloeit uit de onderliggende betrekking, bijvoorbeeld* de bestelde, verbruikte of rechtmatig aangerekende goederen of diensten, dan wel de gebruikersrechten met betrekking tot de herroeping van een betalingsopdracht onverlet laten.
- (23 bis) *Met het oog op financiële planning en de tijdige nakoming van betalingsverplichtingen moeten consumenten en ondernemingen zekerheid hebben omtrent de tijd die voor de uitvoering van een betalingsopdracht nodig is. Daarom wordt in deze richtlijn een tijdstip bepaald waarop rechten en plichten ingaan. Dit is het tijdstip waarop de betalingsdienstaanbieder de betalingsopdracht ontvangt, ook wanneer hij de gelegenheid heeft gehad de opdracht te ontvangen via het in het betalingsdienstencontract overeengekomen communicatiemiddel, en niettegenstaande eerdere betrokkenheid bij het proces dat leidt tot het ontstaan en de toezending van de betalingsopdracht, bij voorbeeld veiligheidscontroles en controles van de beschikbaarheid van de middelen, informatie over het gebruik van het persoonlijk identificatienummer, afgifte van een belofte tot betaling. Bovendien zou van ontvangst van een betalingsopdracht sprake moeten zijn wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler de betalingsopdracht ontvangt die van de rekening van de betaler moet worden afgeschreven. De datum of het tijdstip waarop een begunstigde aan zijn betalingsdienstaanbieder betalingsopdrachten toezendt voor de inning van, bij voorbeeld, kaartbetalingen of automatische afschrijvingen of waarop de begunstigde door zijn betalingsdienstaanbieder een voorfinanciering van de desbetreffende bedragen wordt verleend (door dienovereenkomstige kreditering van zijn rekening) zou in dit verband niet ter zake mogen doen. De gebruiker moet ervan kunnen uitgaan dat een volledige en geldige betalingsopdracht goed wordt uitgevoerd indien de betalingsdienstaanbieder geen contractuele of wettelijke weigeringsgrond kan aanvoeren. Indien de betalingsdienstaanbieder een betalingsopdracht weigert, dienen de weigering en de weigeringsgrond zo spoedig mogelijk aan de betalingsdienstgebruiker te worden meegedeeld, onverminderd de voorschriften van het nationale en het Gemeenschapsrecht.*

- (24) Gezien de snelheid waarmee moderne, volautomatische betalingssystemen betalingstransacties verwerken – hetgeen inhoudt dat betalingsopdrachten na een zeker *tijdstip* niet meer kunnen worden herroepen zonder dat dit hoge kosten voor manuele interventie met zich brengt –, is het noodzakelijk een duidelijk tijdstip te specificeren waarna geen herroeping meer mogelijk is. *Afhankelijk van de soort betalingsdienst en de betalingsopdracht kan de termijn evenwel tussen de partijen worden overeengekomen. De herroeping in dit verband is alleen van toepassing op de betrekkingen tussen de betalingsdienstgebruiker en de betalingsdienstaanbieder en laat de onherroepelijkheid en het definitieve karakter van betalingstransacties in betalingssystemen derhalve onverlet.*
- (24 bis) *Een dergelijke onherroepelijkheid zou geen afbreuk mogen doen aan het recht dat of de verplichting die een betalingsdienstaanbieder krachtens de wetgeving van sommige lidstaten heeft om, uit hoofde van het raamcontract van de betaler of van nationale wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen of richtsnoeren, het bedrag van de uitgevoerde betalingstransactie aan de betaler terug te betalen in geval van een geschil tussen de betaler en een derde goederenleverancier of dienstenaanbieder. Een dergelijke terugbetaling moet als een nieuwe betalingsopdracht worden aangemerkt. Met uitzondering van die gevallen zou een juridisch geschil dat rijst in een aan de betalingsopdracht ten grondslag liggende betrekking louter tussen de betaler en de begunstigde beslecht moeten worden.*
- (25) Ten behoeve van een volledig geïntegreerde automatische verwerking van betalingen van begin tot einde en voor het bieden van rechtszekerheid wat de nakoming van elke onderliggende verplichting tussen betalingsdienstgebruikers betreft, is het van essentieel belang dat het volledige bedrag dat door de betaler is overgemaakt, op de rekening van de begunstigde wordt gecrediteerd. Het mag bijgevolg niet mogelijk zijn dat een van de bij de uitvoering van betalingstransacties betrokken intermediairs inhoudingen op het overgemaakte bedrag toepast. Het moet echter wel mogelijk zijn voor de begunstigde om met zijn betalingsdienstaanbieder een uitdrukkelijke overeenkomst te sluiten op grond waarvan laatstgenoemde zijn provisies mag inhouden. *Om de begunstigde in staat te stellen na te gaan of het verschuldigde bedrag correct betaald is, dient de achteraf verstrekte informatie evenwel naast het volledige overgemaakte bedrag ook het bedrag van de eventuele kosten te vermelden.*

- (26) Wat **kosten** betreft, heeft de ervaring geleerd dat het delen van **kosten** tussen betaler en begunstigde het meest efficiënte systeem is omdat het de automatische verwerking van betalingen van begin tot einde vergemakkelijkt. Er dient derhalve voor te worden gezorgd dat rechtstreeks aan de betaler en de begunstigde **kosten** kunnen worden aangerekend door hun respectieve betalingsdienstaanbieders. Dit mag echter alleen gelden in gevallen waarin de transactie geen valutawissel vereist. *Het bedrag van de in rekening gebrachte kosten kan ook nihil zijn, aangezien deze richtlijn geen afbreuk doet aan de praktijk waarbij de betalingsdienstaanbieder consumenten geen kosten aanrekent voor de creditering van hun rekeningen. Evenzo kan een betalingsdienstaanbieder, afhankelijk van de contractuele voorwaarden, alleen aan de begunstigde (handelaar) kosten voor het gebruik van de betalingsdienst in rekening brengen, met als gevolg dat de betaler geen kosten hoeft te betalen. De kosten voor het gebruik van het betalingssysteem kunnen als abonnementsgeld in rekening worden gebracht. De bepalingen inzake het overgemaakte bedrag of in rekening gebrachte kosten zijn niet rechtstreeks van invloed op de tussen de betalingsdienstaanbieders of eventuele intermediairs gehanteerde tarieven.*
- (26 bis) *Ten behoeve van de transparantie en de mededinging zou de betalingsdienstaanbieder niet mogen beletten dat de begunstigde van de betaler voor het gebruik van een specifiek betaalinstrument een vergoeding verlangt. Hoewel het de begunstigde vrij zou moeten staan voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument kosten aan te rekenen, kunnen de lidstaten beslissen of zij een dergelijke praktijk aan een verbod of aan beperkingen onderwerpen, indien zulks naar hun oordeel gerechtvaardigd zou zijn wegens oneerlijke prijsstelling of een prijsstelling die het gebruik van een bepaald betaalinstrument negatief zou kunnen beïnvloeden, mede gelet op de noodzaak concurrentie en het gebruik van efficiënte betaalinstrumenten aan te moedigen.*

- (27) Teneinde de doelmatigheid van betalingen overal in de Gemeenschap te bevorderen, dient een maximale uitvoeringstermijn van één dag te worden vastgesteld voor alle door de betaler ingeleide, *in euro of in een andere valuta van een lidstaat luidende* betalingen die geen valutawissel vereisen, met inbegrip van overmakingen en geldtransfers. Voor alle andere betalingen, zoals door of via *een begunstigde ingeleide betalingen, met inbegrip van automatische afschrijvingen* en kaartbetalingen, dient de uitvoeringstermijn van één dag te gelden indien er tussen de betalingsdienstaanbieder en de *betaler* geen uitdrukkelijke overeenkomst bestaat waarin een langere uitvoeringstermijn is vastgesteld. *De hierboven bedoelde termijnen kunnen met nog eens een werkdag worden verlengd indien de betalingsopdracht op papier wordt gegeven. Zodoende kan de verlening van betalingsdiensten aan consumenten die louter aan papieren documenten gewend zijn, worden voortgezet. Bij gebruikmaking van automatische afschrijvingen dient de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde de opdracht tot inning toe te zenden binnen de tussen de begunstigde en zijn betalingsdienstaanbieder overeengekomen termijnen, zodat de afwikkeling op de afgesproken datum kan plaatsvinden.* Gezien het feit dat nationale betalingsinfrastructuren veelal zeer efficiënt zijn en om verslechtering van het huidige niveau van dienstverlening te voorkomen, dient het de lidstaten te worden toegestaan *in voorkomend geval* regels te *stellen of* te handhaven die een uitvoeringstermijn van minder dan één *werkdag* specificeren.
- (28) *De* bepalingen betreffende de uitvoering voor het volledige bedrag en de uitvoeringstermijn *dienen als goede praktijk te gelden wanneer een van de betalingsdienstaanbieders niet* in de Gemeenschap is gevestigd.
- (29) Het is van essentieel belang dat de betalingsdienstgebruiker de werkelijke kosten en lasten van betalingsdiensten kent om een passende keuze te kunnen maken. Het hanteren van niet-transparante prijszettingsmethoden mag dan ook niet worden toegestaan, aangezien algemeen wordt erkend dat dergelijke methoden het bijzonder moeilijk maken voor gebruikers om de werkelijke prijs van de betalingsdienst te bepalen. Met name het gebruik van valuterings in het nadeel van de gebruiker mag niet worden toegestaan.

- (30) Voor een vlotte en efficiënte werking van het betalingssysteem moet de gebruiker erop kunnen vertrouwen dat de betalingsdienstaanbieder de betalingstransactie correct en binnen de overeengekomen termijn uitvoert. De aanbieder is *doorgaans* in een goede positie om de risico's te beoordelen die verbonden zijn aan de *betalingstransactie*. *De* aanbieder die het betalingssysteem beschikbaar stelt, *treft de regelingen* om op de verkeerde plaats terechtgekomen of verkeerd toegewezen geldmiddelen terug te roepen, en beslist in de meeste gevallen welke intermediairs bij de uitvoering van een transactie worden betrokken. In het licht van het bovenstaande is het, *behoudens abnormale en onvoorziene omstandigheden*, zonder meer aangewezen dat de betalingsdienstaanbieder een *aansprakelijkheid* wordt opgelegd met betrekking tot de uitvoering van een betalingstransactie die hij van de gebruiker heeft aanvaard, *met uitzondering van het handelen en nalaten van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, voor de keuze waarvan louter de begunstigde aansprakelijk is. Teneinde evenwel de betaler niet onbeschermd achter te laten in een onwaarschijnlijke samenloop van omstandigheden waarin niet onomstotelijk kan worden bewezen (non liquet) of het bedrag van de betaling al dan niet door de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde werd ontvangen, dient de bewijslast dienaangaande bij de betalingsdienstaanbieder van de betaler te worden gelegd. In de regel kan worden verwacht dat de intermediair (doorgaans een "neutraal" lichaam zoals een centrale bank of een clearingorganisatie) die het bedrag van de betaling van de verzendende naar de ontvangende betalingsdienstaanbieder doorstuurt, de rekeninggegevens opslaat en in voorkomend geval kan verstrekken. Zodra het bedrag van de betaling op de rekening van de ontvangende betalingsdienstaanbieder is gecrediteerd, heeft de begunstigde een vordering tegen zijn betalingsdienstaanbieder (tot creditering van zijn rekening), zoals uitdrukkelijk in deze richtlijn is bepaald.*

(30 bis) De betalingsdienstaanbieder dient aansprakelijk te zijn voor de correcte uitvoering van de betaling, met inbegrip van met name het volledige bedrag van de betalingstransactie en de uitvoeringstermijn, alsmede de volledige verantwoordelijkheid voor enigerlei nalatigheid van andere partijen in de betalingsketen tot en met de rekening van de begunstigde. Uit hoofde van deze aansprakelijkheid dient de betalingsdienstaanbieder van de betaler, wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde niet voor het volledige bedrag wordt gecrediteerd, de betalingstransactie te corrigeren of de betaler zonder onnodig uitstel het toepasselijke bedrag van de transactie terug te betalen, onverminderd andere mogelijke vorderingen conform het nationale recht. De richtlijn heeft alleen betrekking op contractuele verplichtingen en aansprakelijkheden tussen de betalingsdienstgebruiker en zijn betalingsdienstaanbieder. Voor het goed functioneren van overmakingen en andere betalingsdiensten moeten betalingsdienstaanbieders en hun intermediairs, zoals verwerkers, evenwel contracten hebben waarin hun wederzijdse rechten en verplichtingen zijn geregeld. Vraagstukken in verband met aansprakelijkheden vormen een essentieel onderdeel van deze uniforme contracten. Om de onderlinge betrouwbaarheid van de bij een betalingstransactie betrokken betalingsdienstaanbieders en intermediairs te garanderen, moet de rechtszekerheid worden geboden dat een betalingsdienstaanbieder die niet aansprakelijk blijkt te zijn, vergoed wordt voor van alle verliezen die zijn opgelopen en/of de bedragen die zijn betaald uit hoofde van de artikelen betreffende de aansprakelijkheid. Verdere rechten inzake regres en wat regres precies inhoudt, alsmede de wijze van behandeling van vorderingen tegen de betalingsdienstaanbieder of de intermediair op grond van een gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie, kunnen via contractuele bepalingen worden geregeld.

(31) Het moet mogelijk zijn voor de betalingsdienstaanbieder om op ondubbelzinnige wijze aan te geven welke informatie **nodig is** om een betalingsopdracht **correct** uit te voeren. Teneinde fragmentatie te vermijden en het opzetten van geïntegreerde betalingssystemen in de Gemeenschap niet in het gedrang te brengen, mag het de lidstaten daarentegen niet worden toegestaan te verlangen dat voor betalingstransacties een specifieke identificateur wordt gebruikt. *De lidstaten zouden echter wel mogen verlangen dat de betalingsdienstaanbieder van de betaler zorgvuldig handelt en nagaat, voor zover zulks technisch en zonder manuele interventie mogelijk is, of de unieke identificateur coherent is en indien de unieke identificateur niet coherent blijkt te zijn, de betaalopdracht weigert en de betaler daaromtrent inlicht.* De aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder dient beperkt te blijven tot de correcte uitvoering van de betalingstransactie in overeenstemming met de betalingsopdracht van de betalingsdienstgebruiker.

- (32) Teneinde overal in de Gemeenschap effectieve fraudepreventie te bevorderen en betalingsfraude tegen te gaan, dient te worden voorzien in een efficiënte gegevensuitwisseling tussen betalingsdienstaanbieders, die ertoe moeten worden gemachtigd om persoonsgegevens over bij betalingsfraude betrokken personen te verzamelen, te verwerken en uit te wisselen. Al deze werkzaamheden dienen te worden verricht met inachtneming van Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens²².
- (33) Er dient te worden toegezien op de effectieve handhaving van de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde bepalingen van nationaal recht. Er dienen bijgevolg passende procedures te worden vastgesteld om klachten te kunnen indienen tegen betalingsdienstaanbieders die zich niet aan deze bepalingen houden, en om ervoor te zorgen dat, in voorkomend geval, passende, evenredige en afschrikkende sancties worden opgelegd.
- (34) Onverminderd het recht van cliënten om een gerechtelijke procedure in te *stellen*, dienen de lidstaten zorg te dragen voor een toegankelijke en *kostenbewuste* beslechting van de tussen betalingsdienstaanbieders en *consumenten* rijzende geschillen die uit de in deze richtlijn neergelegde rechten en plichten voortvloeien. *Het Verbintenissenverdrag van Rome garandeert dat een bij overeenkomst gemaakte rechtskeuze de bescherming die de consument geniet op grond van de dwingende voorschriften van het land waar hij zijn gewone verblijfplaats heeft, niet mag aantasten.*
- (34 bis) *De lidstaten dienen uit te maken of de met de vergunningverlening aan betalingsinstellingen bevoegde autoriteiten ook de bevoegde autoriteiten kunnen zijn met betrekking tot de klachten- en de buitengerechtelijke beroepsprocedure.*
- (35) Deze richtlijn dient de bepalingen van nationaal recht onverlet te laten welke betrekking hebben op de aansprakelijkheidsgevolgen van het feit dat een overzicht onjuist *opgesteld* of doorgegeven is.

²² PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1882/2003 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 284 van 31.10.2003, blz. 1).

- (36) Aangezien het noodzakelijk is om de efficiënte werking van deze richtlijn te toetsen en de bij de totstandbrenging van een eengemaakte betaalmarkt geboekte vooruitgang te volgen, dient van de Commissie te worden verlangd dat zij **drie** jaar na het einde van de **omzettingstermijn** van deze richtlijn een verslag uitbrengt. *Met betrekking tot wereldwijde integratie van financiële diensten en geharmoniseerde consumentenbescherming, ook buiten de efficiënte werking van deze richtlijn, dient de toetsing voornamelijk betrekking te hebben op de eventuele uitbreiding van de werkingssfeer tot niet-EU-valuta en tot betalingstransacties waarbij slechts één van de betrokken betalingsdienstaanbieders in de Gemeenschap gevestigd is.*
- (37) Aangezien de bepalingen van Richtlijn 97/5/EG volledig zijn gewijzigd, dient deze richtlijn te **worden** ingetrokken.
- (38) Het is noodzakelijk gedetailleerdere regels vast te stellen met betrekking tot het frauduleus gebruik van betaalkaarten, een terrein dat momenteel wordt bestreken door Richtlijn 97/7/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 1997 betreffende de bescherming van de consument bij op afstand gesloten overeenkomsten²³ en Richtlijn 2002/65/EG. Deze richtlijnen dienen bijgevolg dienovereenkomstig te worden gewijzigd.
- (39) Aangezien financiële instellingen overeenkomstig **Richtlijn 2006/48/EG** niet aan de op kredietinstellingen toepasselijke voorschriften onderworpen zijn, dienen voor financiële instellingen dezelfde vereisten als voor betalingsinstellingen te gelden zodat zij in staat zijn overal in de Gemeenschap betalingsdiensten aan te bieden. **Richtlijn 2006/48/EG** dient bijgevolg dienovereenkomstig te worden gewijzigd.
- (39 bis) *Aangezien geldtransferdiensten in deze richtlijn omschreven worden als betalingsdiensten waarvoor een vergunning als betalingsinstelling nodig is of een registerinschrijving voor sommige natuurlijke en rechtspersonen die in bepaalde, in de onderhavige richtlijn gespecificeerde omstandigheden voor een ontheffing in aanmerking komen, moet Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2005 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme²⁴ bijgevolg dienovereenkomstig worden gewijzigd.*

²³ PB L 144 van 4.6.1997, blz. 19. Richtlijn laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 2005/29/EG (PB L 149 van 11.6.2005, blz. 22).

²⁴ **PB L 309 van 25.11.2005, blz. 15.**

- (40) Ter wille van de rechtszekerheid is het aangewezen overgangsregelingen te treffen op grond waarvan personen die overeenkomstig de bepalingen van nationaal recht welke vóór de inwerkingtreding van deze richtlijn van toepassing waren, de werkzaamheden van betalingsinstellingen hebben aangevangen, deze werkzaamheden gedurende een gespecificeerde periode binnen de betrokken lidstaat kunnen blijven voortzetten.
- (41) Aangezien de doelstellingen van de voorgestelde maatregel, namelijk de totstandbrenging van een interne markt voor betalingsdiensten, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt omdat zulks de harmonisatie vereist van een veelheid van verschillende voorschriften die thans in de rechtsstelsels van de diverse lidstaten bestaan, en derhalve beter door de Gemeenschap kunnen worden verwezenlijkt, kan de Gemeenschap, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel, gaat deze richtlijn niet verder dan wat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.
- (42) De voor de uitvoering van deze richtlijn vereiste maatregelen dienen te worden vastgesteld overeenkomstig Besluit 1999/468/EG van de Raad van 28 juni 1999 tot vaststelling van de voorwaarden voor de uitoefening van de aan de Commissie verleende uitvoeringsbevoegdheden²⁵, *als gewijzigd bij Besluit 2006/512/EG van de Raad van 17 juli 2006*,
- (42 bis) De Raad dient, overeenkomstig punt 34 van het Interinstitutioneel Akkoord "Beter wetgeven" de lidstaten aan te sporen voor zichzelf en in het belang van de Gemeenschap hun eigen tabellen op te stellen, die voor zover mogelijk het verband weergeven tussen de richtlijnen en de omzettingsmaatregelen, en deze openbaar te maken.**

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

²⁵ PB L 184 van 17.7.1999, blz. 23.

TITEL 1

Onderwerp, toepassingsgebied en definities

Artikel 1 Onderwerp

1. Deze richtlijn stelt de regels vast op grond waarvan de lidstaten de volgende zes categorieën betalingsdienstaanbieders onderscheiden:
 - (a) kredietinstellingen in de zin van *artikel 4, lid 1, onder a), van Richtlijn 2006/48/EG*;
 - (b) instellingen voor elektronisch geld in de zin van *artikel 1, lid 3, onder a) van Richtlijn 2000/46/EG*;
 - (c) postcheque- en *girodiensten die* krachtens *nationale wetgeving* gemachtigd zijn om betalingsdiensten aan te bieden;
 - (d) *betalingsinstellingen in de zin van deze richtlijn*;
 - (d bis) de Europese Centrale Bank en nationale centrale banken wanneer zij niet handelen in hun hoedanigheid van monetaire of andere publieke autoriteit*;
 - (d ter) de lidstaten en hun regionale en lokale overheden wanneer zij niet handelen in hun hoedanigheid van overheidsinstantie*;
2. Deze richtlijn stelt ook regels vast met betrekking tot de transparantie *van de aan betalingsdiensten verbonden voorwaarden en informatievereisten* en de respectieve rechten en plichten van gebruikers en aanbieders *van betalingsdiensten* welke verband houden met het als gewoon beroep of bedrijf aanbieden van *betalingsdiensten*.

Artikel 2 Toepassingsgebied

1. Deze richtlijn *is van* toepassing op *betalingendiensten in* de Gemeenschap. *Met uitzondering van artikel 64 bis, zijn de titels III en IV van deze richtlijn evenwel alleen van toepassing wanneer zowel de betalingsdienstaanbieder van de betaler als de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, of de enige bij de betalingstransactie betrokken betalingsdienstaanbieder in de Gemeenschap gevestigd is.*
2. *De titels III en IV van deze richtlijn zijn van toepassing op betalingendiensten verricht in euro of in een andere officiële valuta van een van de lidstaten.*
3. *De lidstaten kunnen geheel of gedeeltelijk ontheffing verlenen van de toepassing van deze richtlijn op de instellingen bedoeld in artikel 2, met uitzondering van het eerste en het tweede streepje, van Richtlijn 2006/48/EG.*

Artikel 3 Vrijstellingen

Deze richtlijn is niet van toepassing op:

- (a) *betalingstransacties* die uitsluitend *in* contanten, *rechtstreeks* door de betaler aan de begunstigde *worden verricht, zonder intermediair*;
- (a bis) *betalingstransacties die door de betaler aan de begunstigde worden verricht via een handelsagent die gemachtigd is om voor rekening van de betaler of de begunstigde de verkoop of aankoop van goederen of diensten tot stand te brengen of af te sluiten*;
- (b) *beroepsmatig fysiek transport van bankbiljetten en muntstukken, inclusief ophaling, verwerking en levering*;
- (c) betalingstransacties die bestaan in de niet-beroepsmatige ophaling en levering van contanten in het kader van een activiteit zonder winstoogmerk of voor liefdadigheidsdoeleinden;

- (d) *de diensten waarbij* contanten door de begunstigde aan de betaler *worden verstrekt als onderdeel* van een betalingstransactie *op* uitdrukkelijk verzoek van de betalingsdienstgebruiker vlak voor de uitvoering van een betalingstransactie *in de vorm van een betaling voor de aankoop van* goederen of diensten;
- (e) *geldwisseltransacties*, dat wil zeggen contante transacties waarbij de geldmiddelen niet op een betaalrekening worden aangehouden;
- (f) betalingstransacties die zijn gebaseerd op een van de volgende documenten die door een betalingsdienstaanbieder zijn uitgegeven met de bedoeling geldmiddelen beschikbaar te stellen aan de begunstigde:
 - (i) papieren cheques in de zin van het Verdrag van Genève van 19 maart 1931 tot invoering van een eenvormige wet op cheques;
 - (ii) papieren cheques die vergelijkbaar zijn met die bedoeld onder i) en die vallen onder het recht van lidstaten die geen partij zijn bij het Verdrag van Genève van 1931;
 - (ii bis) papieren wissels in de zin van het Verdrag van Genève van 7 juni 1930 dat voorziet in een eenvormige wet op wisselbrieven en orderbriefjes;*
 - (iii) papieren vouchers;
 - (iv) papieren reischeques;
 - (v) papieren promessen;
 - (v bis) papieren postwissels als omschreven door de Wereldpostunie;*
- (g) betalingstransacties die worden verricht binnen een betalings- of een *effectenafwikkelingssysteem*, of *tussen afwikkelingsinstellingen*, centrale tegenpartijen, *clearingsinstellingen* en/of centrale banken *en andere deelnemers van het systeem*, en betalingsdienstaanbieders, *onverminderd artikel 23*;

- (g bis)** *betalingstransacties in verband met dienstverlening op effecten, met inbegrip van uitkeringen van dividend, inkomsten en dergelijke, en aflossing en verkoop, verricht door personen als bedoeld in punt g) of door beleggingsondernemingen, kredietinstellingen, instellingen voor collectieve belegging of beheermaatschappijen die beleggingsdiensten aanbieden, alsmede andere instellingen aan welke bewaarneming van financiële instrumenten is toegestaan;*
- (h)** door technische dienstverleners verrichte diensten die de aanbieding van betalingsdiensten ondersteunen zonder dat de betrokken dienstverleners op enig moment in het bezit komen van de over te maken geldmiddelen, met inbegrip van verwerking en opslag van gegevens, diensten ter bescherming van het vertrouwen en het privé-leven, authenticatie van gegevens en entiteiten, aanbieding van IT- en communicatienetwerken, alsook aanbieding en onderhoud van voor betalingsdiensten gebruikte terminals en instrumenten;
- (i)** diensten *gebaseerd op instrumenten* die kunnen worden gebruikt om, *louter in de door de uitgevende instelling gebruikte bedrijfsgebouwen of uit hoofde van een handelsovereenkomst met de uitgevende instelling, hetzij* binnen een beperkt netwerk van dienstverleners *hetzij voor een beperkte reeks goederen en diensten, goederen en diensten te verkrijgen;*
- (j)** betalingstransacties uitgevoerd via *een telecommunicatie-*, digitaal of IT-instrument, wanneer *de gekochte goederen of diensten geleverd worden aan, en gebruikt moeten worden via, een telecommunicatie-, digitaal of IT-instrument, mits de telecommunicatie-, digitale of IT-exploitant niet uitsluitend als intermediair optreedt tussen de betalingsdienstgebruiker en de leverancier van de goederen en diensten;*
- (k)** betalingstransacties die worden verricht tussen betalingsdienaars *voor eigen rekening*, en *tussen* agenten of *bijkantoren voor eigen rekening*;
- (k bis)** *betalingstransacties tussen een moederonderneming en haar dochteronderneming of tussen dochternemingen van dezelfde moederonderneming, waarbij geen andere betalingsdienaars dan een tot dezelfde groep behorende onderneming als intermediair handelt;*
- (k ter)** *diensten van aanbieders bestaande uit het opnemen van contanten via geldautomaten namens een of meer kaartuitgevers die geen partij zijn bij het raamcontract met de cliënt die geld van een betaalrekening opneemt, mits die aanbieders geen andere betalingsdiensten uitvoeren zoals opgesomd in de bijlage.*

Artikel 4 Definities

Voor de toepassing van deze richtlijn wordt verstaan onder:

- (1) *"lidstaat van herkomst"*:
 - (i) **■**
 - (ii) *de* lidstaat waar *de* statutaire zetel **van de betalingsdienstaanbieder** gelegen is; *of*
 - (iii) indien de **betalingsdienstaanbieder** overeenkomstig zijn nationale wetgeving geen statutaire zetel heeft, de lidstaat waar zijn hoofdkantoor gelegen is;
- (2) *"lidstaat van ontvangst"*: lidstaat die niet de lidstaat van herkomst is en waar de betalingsdienstaanbieder een bijkantoor of een verbonden agent heeft, dan wel betalingsdiensten aanbiedt;
- (2 bis) *"betalingsdienst"*: **bedrijfswerkzaamheden als vermeld in de bijlage;**
- (2 ter) *"betalingsinstellingen"*: **rechtspersonen waaraan overeenkomstig artikel 6 vergunning is verleend om overal in de Gemeenschap betalingsdiensten aan te bieden en uit te voeren;**
- (2 quater) *"betalingstransactie"*: **de door de betaler of de begunstigde geïnitieerde handeling waarbij geldmiddelen worden gedeponneerd, overgemaakt of opgenomen, ongeacht of er onderliggende verplichtingen tussen de betaler en de begunstigde zijn;**
- (3) *"betalingssysteem"*: geldovermakingssysteem met formele en gestandaardiseerde regelingen en gemeenschappelijke regels voor de verwerking, clearing en/of afwikkeling van betalingstransacties;

- (4) *"betaler": hetzij een natuurlijke of rechtspersoon die houder is van een betaalrekening en een betalingstransactie vanaf die betaalrekening toestaat, hetzij bij ontbreken van een betaalrekening, een natuurlijke of rechtspersoon die een opdracht tot een betalingstransactie geeft;*
- (5) *"begunstigde": natuurlijke of rechtspersoon die de beoogde uiteindelijke ontvanger is van de geldmiddelen waarop een betalingstransactie betrekking heeft;*
- (5 bis) *"betalingsdienstaanbieder": een onderneming als bedoeld in artikel 1, lid 1, en natuurlijke en rechtspersonen die in aanmerking komen voor de ontheffing overeenkomstig artikel 21;*
- (6) *"betalingsdienstgebruiker": natuurlijke of rechtspersoon die in de hoedanigheid van betaler, begunstigde of beide van een betalingsdienst gebruik maakt;*
- (6 bis) *"consument": een natuurlijke persoon die, in betalingsdienstcontracten welke onder deze richtlijn vallen, voor doeleinden buiten zijn bedrijfs- of beroepswerkzaamheden handelt;*
- (6 ter) *"raamcontract": een betalingsdienstencontract dat de toekomstige uitvoering beheerst van afzonderlijke en opeenvolgende betalingstransacties en dat de verplichtingen en voorwaarden voor de opening van een betaalrekening kan omvatten;*
- (6 quater) *"geldtransfer": een betalingsdienst waarbij, zonder opening van betaalrekeningen op naam van de betaler of de begunstigde, van een betaler geldmiddelen worden ontvangen met als enig doel het daarmee corresponderende bedrag over te maken aan een begunstigde of aan een andere, voor rekening van de begunstigde handelende betalingsdienstaanbieder en/of waarbij de geldmiddelen voor rekening van de begunstigde worden ontvangen en aan de begunstigde beschikbaar worden gesteld;*
- (7) *"betaalrekening": op naam van een of meer betalingsdienstgebruikers aangehouden rekening die voor de uitvoering van betalingstransacties wordt gebruikt;*
- (8) *"geldmiddelen": bankbiljetten en muntstukken, giraal geld en elektronisch geld als bedoeld in Richtlijn 2000/46/EG;*
- (9) **I**

- (10) "*betalingsopdracht*": door een betaler of begunstigde aan zijn betalingsdienstaanbieder gegeven instructie om een betalingstransactie uit te voeren;
- (11) "*valutadatum*": referentieperiode die door een betalingsdienstaanbieder wordt gebruikt voor de berekening van de interesten op de geldmiddelen waarmee een betaalrekening wordt **gedebiteerd of gecrediteerd**;
- (12) "*referentiewisselkoers*": de wisselkoers die als berekeningsgrondslag wordt gehanteerd bij een valutawissel en die **door de betalingsdienstaanbieder beschikbaar wordt gesteld of afkomstig is van een bron die door het publiek kan worden geraadpleegd**;
- (13) "*authenticatie*": procedure die de betalingsdienstaanbieder in staat stelt **het gebruik van het betaalinstrument** te verifiëren, **met inbegrip van de gepersonaliseerde veiligheidskenmerken**;
- (14) "*referentierentevoet*": de rentevoet die als grondslag wordt gehanteerd voor de berekening van eventueel in rekening te brengen interesten en die afkomstig is van een bron **welke door het publiek kan worden geraadpleegd en** door beide partijen bij een betalingsdienstencontract kan worden geverifieerd;
- (15) "*unieke identifier*": de door de betalingsdienstaanbieder **aan de betalingsdienstgebruiker medegedeelde combinatie van letters, nummers en symbolen**, door laatstgenoemde te verstrekken om de andere bij een betalingstransactie betrokken betalingsdienstgebruiker **en/of zijn betaalrekening** ondubbelzinnig te **identificeren**;
- (16) "*agent*": natuurlijke of rechtspersoon die bij de uitvoering van betalingsdiensten in naam van een betalingsinstelling optreedt;
- (17) "*betaalinstrument*": gepersonaliseerd(e) instrument(en) en/of geheel van procedures, **overeengekomen tussen de betalingsdienstgebruiker en de betalingsdienstaanbieder**, waarvan de betalingsdienstgebruiker gebruik maakt om de betalingsdienstaanbieder in staat te stellen een betalingsopdracht te **initieren**;
- (18) "*techniek voor communicatie op afstand*": ieder middel dat, zonder gelijktijdige fysieke aanwezigheid van de betalingsdienstaanbieder en de betalingsdienstgebruiker, kan worden gebruikt voor de sluiting van een betalingsdienstencontract;

- (19) *"duurzame drager"*: elk hulpmiddel dat het de betalingsdienstgebruiker mogelijk maakt *de aan hem persoonlijk gerichte informatie op zodanige wijze op te slaan* dat deze gedurende een voor het doel van de informatie toereikende periode kan worden geraadpleegd en waarmee de opgeslagen informatie ongewijzigd kan worden gereproduceerd;
- (19 bis) *"micro-onderneming"*: een onderneming die op het tijdstip van sluiting van het betalingsdienstencontract een onderneming is als gedefinieerd in Aanbeveling 2003/361/EG van 6 mei 2003, bijlage, titel I, artikel 1 en artikel 2, leden 1 en 3;
- (19 ter) *"werkdag"*: een dag waarop de relevante betalingsdienstaanbieder van de betaler of de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde die betrokken is bij de uitvoering van een betalingstransactie open is voor de bij de uitvoering van een betalingstransactie vereiste werkzaamheden;
- (19 quater) *"automatische afschrijving"*: een betalingsdienst voor afschrijvingen van de betaalrekening van een betaler, waarbij een betalingstransactie wordt geïnitieerd door de begunstigde op basis van een door de betaler aan de begunstigde, aan de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde of aan de betalingsdienstaanbieder van de betaler verstrekte instemming;
- (19 quinquies) *"bijkantoor"*: een bedrijfszetel die niet het hoofdkantoor is en die een onderdeel zonder rechtspersoonlijkheid vormt van een betalingsinstelling en rechtstreeks, geheel of gedeeltelijk de handelingen verricht die eigen zijn aan de werkzaamheden van een betalingsinstelling; verscheidene bedrijfszetels in eenzelfde lidstaat van een betalingsinstelling met hoofdkantoor in een andere lidstaat worden als één bijkantoor beschouwd;
- (19 sexies) *"groep"*: een groep ondernemingen bestaande uit een moederonderneming, haar dochterondernemingen en de deelnemingen van de moederonderneming en haar dochterondernemingen, alsook ondernemingen die met elkaar verbonden zijn door een betrekking als bedoeld in artikel 12, lid 1, van Richtlijn 83/349/EEG.

TITEL II
Betalingdienstaanbieders

Hoofdstuk 1
Betalinginstellingen

AFDELING 1
ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 5
Vergunningaanvragen

Voor het verkrijgen van een vergunning als betalinginstelling wordt bij de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst een aanvraag ingediend samen met het volgende:

- (a) een programma van werkzaamheden, waarin met name de aard van de voorgenomen **betalingendiensten** wordt vermeld;
- (b) een bedrijfsplan met een **budgetprognose** voor de eerste drie boekjaren waardoor **wordt aangetoond** dat de aanvrager in staat is gebruik te maken van passende en evenredige systemen, middelen en procedures om op een gezonde basis te opereren;
- (b bis) bewijs dat de betalinginstelling over het in artikel 5 ter, genoemde aanvangskapitaal beschikt;*
- (b ter) voor de betalinginstellingen vermeld in artikel 5 quinquies, lid 1, eerste alinea, een omschrijving van de maatregelen die zijn genomen ter bescherming van de middelen van de betalingsdienstgebruikers overeenkomstig artikel 5 quinquies;*
- (c) een beschrijving *van de maatregelen voor goed bestuur (governance) en interne controle die de aanvrager heeft genomen, waaronder de administratieve en boekhoudkundige organisatie en de procedures voor risicobeheer, waaruit blijkt dat die governanceregelingen, controlemaatregelen en -procedures evenredig, passend, degelijk en adequaat zijn;*

- (d) een beschrijving van de interne controlemechanismen die de aanvrager heeft opgezet om de in Richtlijn 2005/60/EG en *Verordening 1781/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 november 2006 betreffende bij geldovermakingen te voegen informatie over de betaler*²⁶ neergelegde verplichtingen in verband met het witwassen van geld en *terrorismedinanciering* na te komen;
- (e) █
- (f) een beschrijving van de organisatiestructuur van de aanvrager, met inbegrip van, voor zover van toepassing, *een beschrijving van het voorgenomen gebruik van bijkantoren en agenten en van de regelingen voor uitbesteding, alsmede van zijn deelname in een nationaal of internationaal betalingssysteem*;
- (g) de identiteit van personen die, rechtstreeks of indirect, in de aanvrager gekwalificeerde deelnemingen bezitten in de zin van *artikel 4, punt 11, van Richtlijn 2006/48/EG*, alsmede de omvang van hun effectieve deelneming *en het bewijs van hun geschiktheid, gelet op de noodzaak de gezonde en prudente bedrijfsvoering van de betalingsinstelling te garanderen*;
- (h) █
- (i) de identiteit van de *bestuurders en de managers van de betalingsinstelling* en, *waar dienstig, de personen die belast zijn met het beheer van de betalingsdienstactiviteiten van de betalingsinstelling, alsmede* het bewijs dat zij als betrouwbaar bekend staan en over de nodige kennis en *ervaring beschikken* om betalingsdiensten te verrichten, *zoals bepaald door de lidstaat van herkomst van de betalingsinstelling*;
- (i bis) *indien van toepassing, de identiteit van wettelijke auditors en auditkantoren als omschreven in Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen*²⁷;
- (j) de rechtsvorm *en de statuten* van de aanvrager;
- (k) het adres *van het hoofdkantoor*.

Voor de toepassing van *lid 1, punten b ter, c) en f)*, geeft de aanvrager een beschrijving van de *regelingen voor accountantscontrole* en de organisatorische regelingen die hij heeft getroffen voor het nemen van alle redelijke maatregelen om de belangen van zijn gebruikers te beschermen en om de continuïteit en betrouwbaarheid bij het verrichten van betalingsdiensten te garanderen.

²⁶ *PB L 345 van 8.12.2006, blz. 1.*

²⁷ *PB L 157 van 9.6.2006, blz. 87.*

Artikel 5 bis
Eigen vermogen

1. *Het eigen vermogen van de betalingsinstelling, als omschreven in de artikelen 57 tot en met 61, 63, 64 en 66 van Richtlijn 2006/48/EG, mag niet kleiner worden dan de bedragen bedoeld in artikel 5 ter en artikel 5 quater.*
2. *De lidstaten nemen de nodige maatregelen ter voorkoming van het meervoudige gebruik van elementen die voor de berekening van het eigen vermogen in aanmerking komen wanneer de betalingsinstelling tot eenzelfde groep behoort als een andere betalingsinstelling, kredietinstelling, beleggingsonderneming, vermogensbeheerder of verzekeringsonderneming. Dit is van overeenkomstige toepassing wanneer een betalingsinstelling een hybride karakter heeft en andere activiteiten uitvoert dan de in de bijlage genoemde.*
3. *Indien de voorwaarden van artikel 69 van Richtlijn 2006/48/EG vervuld zijn, kunnen de lidstaten of hun bevoegde autoriteiten besluiten artikel 5 quater niet toe te passen op betalingsinstellingen die onder het bereik vallen van het geconsolideerd toezicht op de moederkredietinstelling krachtens Richtlijn 2006/48/EG.*

Artikel 5 ter
Aanvangskapitaal

1. *De lidstaten eisen dat betalingsinstellingen, op het tijdstip waarop hun vergunning wordt verleend, over een aanvangskapitaal beschikken, als omschreven in artikel 57, punten a) en b), van Richtlijn 2006/48/EG, en wel als volgt:*
 - (a) *wanneer de betalingsinstelling alleen de in punt 7 van de bijlage vermelde activiteiten uitvoert, bedraagt haar kapitaal te allen tijde ten minste 20 000 EUR;*
 - (b) *wanneer de betalingsinstelling een in punt 8 van de bijlage vermelde activiteit uitvoert, bedraagt haar kapitaal te allen tijde ten minste 50 000 EUR;*
 - (c) *wanneer de betalingsinstelling een in punt 1, 2, 3, 4 of 5 van de bijlage vermelde activiteit uitvoert, bedraagt haar kapitaal te allen tijde ten minste 125 000 EUR.*

Artikel 5 quater
Lopende kapitaalverplichtingen

1. *Onverminderd de minimumkapitaalvereisten neergelegd in artikel 5 ter, verplichten de lidstaten de betalingsinstellingen ertoe te allen tijde een eigen vermogen aan te houden dat berekend wordt conform een van de volgende drie methoden, als bepaald door de bevoegde autoriteiten overeenkomstig de nationale wetgeving:*

Methode A

Het eigen vermogen van de betalingsinstelling is een bedrag van ten minste 10% van de vaste kosten van het voorgaande jaar. De bevoegde autoriteiten mogen dit vereiste aanpassen in geval van aanzienlijke wijzigingen in de werkzaamheden van de betalingsinstelling sinds het voorgaande jaar. Wanneer de onderneming op de dag van de berekening haar werkzaamheden niet gedurende een volledig jaar heeft uitgeoefend bedraagt het vereiste 10% van de in haar programma van werkzaamheden begrote vaste kosten, tenzij de bevoegde autoriteiten een aanpassing van dit programma verlangen.

Methode B

Het eigen vermogen van de betalingsinstelling is een bedrag dat ten minste gelijk is aan de som van de volgende elementen, vermenigvuldigd met een schaalfactor k , als omschreven in lid 2, waarbij het betalingsvolume een twaalfde is van het totale bedrag van de betalingstransacties die de betalingsinstelling het voorgaande jaar heeft verricht:

- (a) 4,0% van het deel van het betalingsvolume tot 5 miljoen EUR*

plus

- (b) 2,5% van het deel van het betalingsvolume boven 5 miljoen EUR tot 10 miljoen EUR*

plus

(c) 1% van het deel van het betalingsvolume boven 5 miljoen EUR tot 10 miljoen EUR

plus

(d) 0,5% van het deel van het betalingsvolume boven 100 miljoen EUR tot 250 miljoen EUR

plus

(e) 0,25% van het deel van het betalingsvolume boven 250 miljoen EUR.

Methode C

Het eigen vermogen van de betalingsinstelling is een bedrag dat ten minste gelijk is aan de relevante indicator als omschreven in punt a), vermenigvuldigd met een multiplicator als omschreven in punt b), nogmaals vermenigvuldigd met de schaalfactor k, als omschreven in lid 2:

(a) De relevante indicator is de som van het volgende

- rente-inkomsten*
- rente-uitgaven*
- ontvangen provisies en vergoedingen, en*
- overige bedrijfsopbrengsten.*

Elk bestanddeel wordt meegeteld met het bijbehorende positieve of negatieve teken. Inkomsten uit buitengewone of onregelmatige posten mogen niet worden meegeteld bij de berekening van de relevante indicator. De uitgaven aan de uitbesteding van diensten die door een derde partij worden verricht, kunnen de relevante indicator verlagen als de uitgaven voor rekening komen van een onderneming die onder het toezicht krachtens deze richtlijn valt. De relevante indicator wordt berekend op basis van de laatste twaalfmaandelijke waarneming aan het eind van het boekjaar. De relevante indicator wordt berekend over het laatste boekjaar. Desalniettemin mag het overeenkomstig deze methode berekend lopend kapitaal niet onder 80% van het gemiddelde van de laatste drie boekjaren voor de relevante indicator dalen. Wanneer geen gecontroleerde cijfers beschikbaar zijn, mogen bedrijfsramingen worden gebruikt.

(b) De multiplier is:

- (i) 10% van het deel van de relevante indicator tot 2,5 miljoen EUR,*
- (ii) 8% van het deel van de relevante indicator boven 2,5 miljoen EUR tot 5 miljoen EUR,*
- (iii) 6% van het deel van de relevante indicator boven 5 miljoen EUR tot 25 miljoen EUR,*
- (iv) 3% van het deel van de relevante indicator boven 25 miljoen EUR tot 50 miljoen EUR,*
- (v) 1,5% boven 50 miljoen EUR.*

2. De schaalfactor k die in Methode B en Methode C wordt gebruikt is:

- (a) 0,5 wanneer de betalingsinstelling alleen de in punt 7 van de bijlage vermelde activiteiten verricht;*
- (b) 0,8 wanneer de betalingsinstelling alleen een in punt 8 van de bijlage vermelde activiteit verricht;*
- (c) 1,0% wanneer de betalingsinstelling een in punt 1, 2, 3, 4 of 5 van de bijlage vermelde activiteit verricht.*

3. Bij de toepassing van lid 1 kunnen de bevoegde autoriteiten, op basis van een evaluatie van de risicobeheersingsprocessen, het verzamelen en vastleggen van risicoverliezengegevens en het internecontrolesysteem en het bedrijfscontinuïteitsbeheer van de betalingsinstelling, verlangen dat de betalingsinstelling een bedrag aanhoudt dat tot 20% hoger is dan het bedrag dat het resultaat is van de toepassing van de overeenkomstig lid 1 gekozen methode, of de betalingsinstelling toestaan een bedrag aan te houden dat tot 20% lager is dan het bedrag dat het resultaat is van de overeenkomstig lid 1 gekozen methode.

Artikel 5 quinquies
Beschermingsvereisten

1. *De lidstaten of de bevoegde autoriteiten eisen dat een betalingsinstelling die een van de in de bijlage genoemde betalingsdiensten verricht en tegelijkertijd andere werkzaamheden verricht uit hoofde van artikel 10, lid 1, onder d), de middelen die zij van de betalingsdienstgebruikers of via een andere betalingsdienstaanbieder heeft ontvangen voor de uitvoering van betalingstransacties, als volgt veilig stelt:*

Ofwel:

- (a) *mogen zij op geen enkel tijdstip worden vermengd met de geldmiddelen van een andere natuurlijke of rechtspersoon dan de betalingsdienstgebruikers voor wier rekening de geldmiddelen worden aangehouden en, wanneer zij aan het einde van de werkdag volgend op de dag waarop de middelen zijn ontvangen, nog door de betalingsinstelling worden aangehouden maar nog niet aan de begunstigde of aan een andere betalingsdienstaanbieder zijn overgemaakt, worden zij op een afzonderlijke rekening gestort bij een kredietinstelling of belegd in veilige, liquide activa met een lage risicograad als omschreven door de lidstaat van herkomst;*
- (b) *worden zij overeenkomstig het nationale recht van de lidstaten in het belang van de betalingsdienstgebruikers gevrijwaard tegen vorderingen van andere schuldeisers van de betalingsinstelling, in het bijzonder in het geval van insolventie;*

of

zijn zij gedekt door een verzekeringspolis of een vergelijkbare garantie van een verzekeringsmaatschappij of kredietinstelling die niet tot dezelfde groep behoort als de betalingsinstelling, voor een bedrag dat gelijk is aan het bedrag dat afgescheiden zou zijn bij het ontbreken van de verzekeringspolis of vergelijkbare garantie, betaalbaar ingeval de betalingsinstelling niet in staat is haar financiële verplichtingen na te komen.

2. *Wanneer een betalingsinstelling middelen veilig moet stellen uit hoofde van lid 1 en een gedeelte van het bedrag aan geldmiddelen als bedoeld in lid 1 voor toekomstige betalingstransacties gebruikt wordt terwijl het resterende bedrag voor andere diensten dan betalingsdiensten wordt gebruikt, zijn de verplichtingen van lid 1 ook van toepassing op het voor toekomstige betalingstransacties ontvangen gedeelte van de middelen. Wanneer dat gedeelte variabel of niet tevoren bekend is, kunnen de lidstaten de betalingsinstellingen toestaan dit lid toe te passen op basis van een representatief gedeelte dat geacht wordt voor betalingsdiensten te worden gebruikt, mits een dergelijk representatief gedeelte ten genoegen van de bevoegde autoriteiten redelijkerwijs op basis van historische gegevens kan worden geraamd.*
3. *De lidstaten of de bevoegde autoriteiten mogen verlangen dat betalingsinstellingen die geen andere werkzaamheden verrichten dan betalingsdiensten krachtens artikel 10, lid 1, onder d), ook voldoen aan de beschermingsvereisten van lid 1.*
4. *De lidstaten of de bevoegde autoriteiten kunnen de beschermingsvereisten ook beperken tot de betalingsdienstgebruikers van wie de middelen individueel een drempel van 600 EUR overschrijden.*

Artikel 6 Vergunningverlening

- 1. *De lidstaten schrijven voor dat andere ondernemingen dan die, bedoeld in artikel 1, lid 1, punten a), b), c), d bis) en d ter) en andere dan natuurlijke en rechtspersonen die in aanmerking komen voor de derogatie in artikel 21, wanneer zij voornemens zijn betalingsdiensten aan te bieden, een vergunning als betalingsinstelling moeten hebben verkregen alvorens te beginnen met het aanbieden van betalingsdiensten. Vergunningen worden uitsluitend verleend aan rechtspersonen met een vestiging in de lidstaat.*
1. *Een vergunning wordt verleend indien de gegevens en bewijsstukken die bij de aanvraag gevoegd zijn, geheel in overeenstemming zijn met artikel 5 en indien de bevoegde autoriteiten die de aanvraag onderzocht hebben, over de gehele lijn tot een positief oordeel komen. Voordat een vergunning wordt verleend, kunnen de bevoegde autoriteiten zo nodig de nationale centrale bank of andere relevante overheidsinstanties raadplegen.*

1 bis. Een betalingsinstelling die overeenkomstig de nationale wetgeving van haar lidstaat van herkomst een statutaire zetel heeft, moet haar hoofdkantoor hebben in dezelfde lidstaat waar ze haar statutaire zetel heeft.

2. De bevoegde autoriteiten verlenen slechts vergunning indien de betalingsinstelling, gelet op de noodzaak een gezonde en prudente bedrijfsvoering van de betalingsinstelling te garanderen, solide governancesystemen voor het betalingsdienstenbedrijf heeft, waaronder een duidelijke organisatorische structuur met duidelijk omschreven, transparante en samenhangende verantwoordelijkheden, effectieve procedures voor de detectie, het beheer, de bewaking en verslaglegging van de risico's waaraan zij blootstaat of bloot kan komen te staan, en adequate interne controleprocedures, zoals een goede administratieve en boekhoudkundige organisatie; die maatregelen en procedures zijn gedetailleerd uitgewerkt en staan in verhouding tot de aard, omvang en complexiteit van de werkzaamheden van de betaalinstelling.

2-bis. Wanneer een betalingsinstelling een van de in de bijlage genoemde betalingsdiensten verricht en tegelijk andere werkzaamheden verricht, mogen de bevoegde autoriteiten het opzetten van een aparte entiteit voor de activiteiten in verband met betalingsdiensten verlangen, wanneer de niet met betalingsdiensten verband houdende activiteiten van de betalingsinstelling afbreuk doen of dreigen te doen aan de financiële soliditeit van de betalingsinstelling of aan het vermogen van de bevoegde autoriteiten om te controleren of de betalingsinstelling alle verplichtingen uit hoofde van deze richtlijn nakomt.

2 bis. De bevoegde autoriteiten weigeren een vergunning te verlenen indien zij, gelet op de noodzaak de gezonde en prudente bedrijfsvoering van een betalingsinstelling te garanderen, niet overtuigd zijn van de geschiktheid van de aandeelhouders of vennoten die een gekwalificeerde deelneming bezitten.

2 ter. Wanneer er tussen de betalingsinstelling en andere natuurlijke of rechtspersonen nauwe banden bestaan als omschreven in artikel 4, punt 46), van Richtlijn 2006/48/EG, verlenen de bevoegde autoriteiten de vergunning slechts indien deze banden de effectieve uitoefening van hun toezichthoudende taken niet belemmeren.

2 quater. De bevoegde autoriteiten verlenen de vergunning louter indien de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen van een derde land die van toepassing zijn op één of meer natuurlijke of rechtspersonen met wie de kredietinstelling nauwe banden heeft, of moeilijkheden in verband met de toepassing van die wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen, geen belemmering vormen voor de juiste uitoefening van hun toezichthoudende taken.

3. De vergunning is geldig in alle lidstaten en stelt de betrokken betalingsinstelling in staat overal in de Gemeenschap betalingsdiensten aan te bieden, zowel door middel van het vrij verrichten van diensten, als door middel van vrijheid van vestiging, *mits de aangeboden diensten door de vergunning worden bestreken.*

Artikel 7

Mededeling van de genomen beslissing

Binnen drie maanden na ontvangst van de aanvraag of, indien de aanvraag onvolledig is, binnen drie maanden na ontvangst van *alle* voor het nemen van de beslissing benodigde gegevens, deelt de bevoegde autoriteit de aanvrager mee of de vergunning verleend dan wel geweigerd is.

Iedere weigering een vergunning te verlenen, wordt gemotiveerd.

Artikel 7 bis

Intrekking van de vergunning

1. *De bevoegde autoriteiten kunnen de vergunning die is verleend aan een betalingsinstelling alleen dan intrekken wanneer de instelling:*
 - (a) *binnen een termijn van twaalf maanden geen gebruik maakt van de vergunning, uitdrukkelijk te kennen heeft gegeven geen gebruik van de vergunning te zullen maken of de werkzaamheden gedurende een periode van meer dan zes maanden heeft gestaakt, tenzij de betrokken lidstaat heeft bepaald dat in die gevallen de vergunning vervalt; of*
 - (b) *de vergunning heeft verkregen door middel van valse verklaringen of op enige andere onregelmatige wijze; of*

- (c) niet meer voldoet aan de voorwaarden voor het verlenen van een vergunning; of*
- (d) door de voortzetting van haar betalingsdienstenbedrijf een bedreiging voor de stabiliteit van het betalingssysteem zou vormen; of*
- (e) wanneer een van de overige gevallen van intrekking waarin de nationale voorschriften voorzien, zich voordoet.*

- 2. Iedere intrekking van een vergunning moet worden gemotiveerd en aan de belanghebbenden worden medegedeeld.*
- 3. De intrekking van een vergunning wordt openbaar gemaakt en mag door de bevoegde autoriteit ook aan de belanghebbenden worden meegedeeld.*

Artikel 8 Registerinschrijving

De lidstaten leggen een *openbaar* register aan van *alle vergunninghoudende* betalingsinstellingen en hun *bijkantoren en agenten, alsmede van alle natuurlijke en rechtspersonen en hun bijkantoren en agenten waarvoor een derogatie overeenkomstig artikel 21 is verleend, alsmede van de in artikel 2, lid 3, vermelde instellingen die krachtens nationale of communautaire wetgeving gemachtigd zijn om betalingsdiensten aan te bieden. Zij worden ingeschreven in het register van de lidstaat van herkomst.*

In dit register worden de betalingsdiensten vermeld waarvoor de betalingsinstelling een vergunning heeft of waarvoor de natuurlijke of rechtspersoon een registerinschrijving heeft. Vergunninghoudende betalingsinstellingen worden afzonderlijk opgenomen in het register van natuurlijke en rechtspersonen die zijn geregistreerd overeenkomstig artikel 21. Het register kan door het publiek worden geraadpleegd, is online toegankelijk en wordt regelmatig bijgewerkt.

Artikel 9 Handhaving van de vergunning

Wanneer de correctheid van overeenkomstig artikel 5 verstrekte gegevens of geleverd bewijsmateriaal door enigerlei wijziging wordt beïnvloed, stelt de betalingsinstelling de bevoegde autoriteit van haar lidstaat van herkomst daarvan zonder onnodig uitstel in kennis.

Artikel 9 bis

Boekhouding en wettelijke controle

1. *De vierde Richtlijn van de Raad 78/660/EEG en, indien van toepassing, de zevende richtlijn van de Raad 83/349/EEG en Richtlijn 86/635/EEG, zijn van overeenkomstige toepassing op betalingsinstellingen.*
2. *Tenzij zij krachtens Richtlijn 78/660/EEG en, indien van toepassing, Richtlijn 83/349/EEG of Richtlijn 86/635/EEG van die verplichting ontheven zijn, worden de jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen van betalingsinstellingen gecontroleerd door wettelijke auditors of auditkantoren in de zin van Richtlijn 2006/43/EG.*
3. *Met het oog op toezicht schrijven de lidstaten voor dat betalingsinstellingen afzonderlijke boekhoudkundige gegevens verstrekken voor de in de bijlage genoemde betalingsdiensten en voor de werkzaamheden bedoeld in artikel 10, lid 1, waarover een auditverslag moet worden gemaakt. Het verslag wordt in voorkomend geval door de wettelijke auditors of door een auditkantoor opgesteld.*
4. *De in artikel 53 van Richtlijn 2006/48/EG neergelegde verplichtingen zijn, met betrekking tot betalingsdienstwerkzaamheden, van overeenkomstige toepassing op de wettelijke auditor of de auditkantoren van betaalinstanties.*

Artikel 10

Werkzaamheden

1. *Afgezien van het aanbieden van de in de bijlage vermelde betalingsdiensten* mogen betalingsinstellingen de volgende werkzaamheden uitoefenen:
 - (a)
 - (b) *het verrichten van operationele en daarmee nauw samenhangende nevensdiensten, zoals het zorgen voor de uitvoering van betalingstransacties, valutawisseldiensten, bewaringsactiviteiten en de opslag en verwerking van gegevens;*

(c) de exploitatie van betalingssystemen, *onverminderd artikel 23*;

(c bis) andere bedrijfswerkzaamheden dan het aanbieden van betalingsdiensten, met inachtneming van de toepasselijke nationale en communautaire wetgeving.

2. *Wanneer betalingsinstellingen overgaan tot het aanbieden van betalingsdiensten overeenkomstig lid 1, punt a), mogen zij alleen betaalrekeningen aanhouden die uitsluitend voor betalingstransacties wordt gebruikt; geldmiddelen die betalingsinstellingen in verband met het aanbieden van betalingsdiensten van betalingsdienstgebruikers ontvangen, zijn geen deposito's of andere terugbetaalbare gelden in de zin van artikel 5 van Richtlijn 2006/48/EG, noch elektronisch geld in de zin van artikel 1, lid 3 van Richtlijn 2000/46/EG.*

2 bis. Betalingsinstellingen mogen de in de punten 4, 5 en 8 van de bijlage bedoelde kredieten in verband met betalingsdiensten alleen verlenen indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

(a) het krediet is een aanvullend krediet en wordt uitsluitend verstrekt in verband met de uitvoering van een transactie en

(b) onverminderd de nationale voorschriften inzake kredietverlening via creditcards, wordt het in verband met een betaling verleende krediet dat wordt uitbetaald overeenkomstig artikel 6, lid 3, en artikel 20, terugbetaald binnen een korte termijn, die in geen geval meer dan twaalf maanden mag bedragen en

(c) een dergelijk krediet wordt niet verleend uit middelen die zijn ontvangen of die worden aangehouden voor het verrichten van toekomstige betalingstransacties en

(d) het eigen vermogen van de betalingsinstelling staat te allen tijde, naar tevredenheid van de toezichhoudende autoriteit, in redelijke verhouding tot het totale bedrag van het verleende krediet.

2 ter. Tot de werkzaamheden van betalingsinstellingen behoort niet het in ontvangst nemen van deposito's of andere terugbetaalbare gelden in de zin van artikel 5 van Richtlijn 2006/48/EG.

2 quater. Deze richtlijn laat de nationale maatregelen tot uitvoering van Richtlijn 87/102/EG betreffende de harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake het consumentenkrediet onverlet. Deze richtlijn laat tevens andere toepasselijke communautaire of nationale wetgeving onverlet betreffende niet door deze richtlijn geharmoniseerde aspecten van de voorwaarden voor kredietverlening aan consumenten overeenkomstig de communautaire wetgeving.

AFDELING 2 OVERIGE VEREISTEN

Artikel 11

Gebruik van agenten of *instellingen waaraan werkzaamheden worden uitbesteed*

1. Een betalingsinstelling *die* voornemens is betalingsdiensten aan te bieden via een agent, verstrekt de bevoegde autoriteiten van haar lidstaat van herkomst *de volgende informatie*:

- (a) *naam en adres van de agent;*
- (b) *een beschrijving van de interne controlemechanismen die door de agenten zullen worden gebruikt om de in Richtlijn 2005/60/EG neergelegde verplichtingen in verband met het witwassen van geld en terrorismefinanciering na te komen;*
- (c) **■**
- (d) *de identiteit van de bestuurders en de managers van de agent die bij het aanbieden van betalingsdiensten wordt gebruikt, alsmede het bewijs dat zij betrouwbaar en deskundig zijn.*

1 bis. Wanneer de bevoegde autoriteiten overeenkomstig lid 1, punten a) tot en met d), de gegevens ontvangen, mogen zij de agent inschrijven in het krachtens artikel 8 aangelegde register.

1 ter. Indien de bevoegde autoriteiten van oordeel zijn dat de hun verstrekte gegevens incorrect zijn, kunnen zij maatregelen treffen om de gegevens te verifiëren alvorens zij de agent in het register inschrijven.

1 quater. Indien de bevoegde autoriteiten er vervolgens nog steeds niet van overtuigd zijn dat de uit hoofde van lid 1, punten a) tot en met d), verstrekte gegevens correct zijn, weigeren zij de agent in te schrijven in het krachtens artikel 8 aangelegde register.

1 quinquies. Een betalingsinstelling die in een andere lidstaat werkzaamheden wenst uit te oefenen door een agent in te schakelen, volgt de in artikel 20 vastgestelde procedure. Voordat de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst krachtens het onderhavige artikel een agent in het register inschrijven, stellen zij de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst van dat voornemen in kennis en houden zij rekening met het standpunt van laatstgenoemde.

1 sexies. Indien de bevoegde autoriteiten van de beoogde lidstaat van ontvangst goede redenen hebben om te vermoeden dat, in verband met de voorgenomen inschakeling van de agent of de voorgenomen vestiging van het bijkantoor, geld wordt of werd witgewassen of dat gepoogd wordt of gepoogd werd geld wit te wassen of terrorisme te financieren in de zin van Richtlijn 2005/60/EG, stellen zij de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst daarvan in kennis, die vervolgens kunnen weigeren de agent of het bijkantoor in het register in te schrijven of, indien de registerinschrijving van de agent of het bijkantoor reeds heeft plaatsgevonden, deze kunnen doorhalen.

2. Wanneer een betalingsinstelling voornemens is *operationele taken van betalingsdiensten* uit te besteden, stelt zij de bevoegde *autoriteiten van haar lidstaat van herkomst* daarvan in kennis.

Uitbesteding van belangrijke operationele taken mag niet wezenlijk afbreuk doen aan de kwaliteit van haar interne controle en aan het vermogen van de bevoegde autoriteiten om te controleren of de betalingsinstelling alle verplichtingen uit hoofde van deze richtlijn nakomt.

Voor de toepassing van de tweede alinea wordt een operationele taak als belangrijk aangemerkt indien een gebrekkige of tekortschietende uitvoering ervan wezenlijke nadelige gevolgen zou hebben voor de voortdurende inachtneming door een betalingsinstelling van de vergunningsvereisten van deze titel of van andere verplichtingen waaraan zij uit hoofde van deze richtlijn onderworpen is, voor haar financiële resultaten of voor de soliditeit of continuïteit van haar betalingsdiensten. De lidstaten zorgen ervoor dat betalingsinstellingen bij de uitbesteding van belangrijke operationele taken aan de volgende voorwaarden voldoen:

- (a) de uitbesteding mag er niet toe leiden dat de hoogste leiding haar verantwoordelijkheid delegeert;*
- (b) de relatie en verplichtingen van de betalingsinstelling jegens haar cliënten uit hoofde van deze richtlijn mogen niet worden gewijzigd;*
- (c) de voorwaarden waaraan de betalingsinstelling moet voldoen om overeenkomstig deze titel een vergunning te verkrijgen, en om deze behouden, mogen niet worden ondermijnd;*
- (d) geen van de andere voorwaarden waaronder de vergunning aan de betalingsinstelling is verleend, mag worden opgeheven of gewijzigd.*

3. Betalingsinstellingen zorgen ervoor dat agenten of **bijkantoren** die voor hun rekening handelen, de betalingsdienstgebruikers daarvan in kennis stellen.

AFDELING 2

OVERIGE VEREISTEN

Artikel 12

Aansprakelijkheid

1. De lidstaten zorgen ervoor dat betalingsinstellingen die een beroep doen op derden voor de uitvoering van operationele taken, redelijke maatregelen nemen om **te zorgen dat aan de vereisten van deze richtlijn wordt voldaan.**

2. De lidstaten schrijven voor dat betalingsinstellingen volledig aansprakelijk blijven voor alle handelingen van *hun werknemers, of van agenten, bijkantoren of instellingen waaraan werkzaamheden zijn uitbesteed*.

Artikel 13 Bijhouden van gegevens

De lidstaten schrijven voor dat betalingsinstellingen *voor de toepassing van deze titel gedurende ten minste* vijf jaar *alle nodige* gegevens bijhouden, *onverminderd Richtlijn 2005/60/EG of andere toepasselijke communautaire of nationale wetgeving*.

Artikel 14 Plaats van het hoofdkantoor

I

AFDELING 3 BEVOEGDE AUTORITEITEN EN TOEZICHT

Artikel 15 Aanwijzing van bevoegde autoriteiten

1. De lidstaten wijzen ofwel overheidsinstanties, ofwel lichamen die erkend zijn bij de nationale wetgeving of door overheidsinstanties die bij de nationale wetgeving daartoe uitdrukkelijk zijn gemachtigd, *inclusief nationale centrale banken*, aan als de bevoegde autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor *het verlenen van een vergunning aan en het uitoefenen van bedrijfseconomisch toezicht op betalingsinstellingen die de taken waarin deze titel voorziet moeten uitoefenen*.

De bevoegde autoriteiten zijn zodanig dat onafhankelijkheid van economische *organisaties* wordt gegarandeerd en dat belangenconflicten worden vermeden. *Onverminderd de eerste alinea*, mogen zij geen betalingsinstellingen, kredietinstellingen, instellingen voor elektronisch geld of postscheque- en girodiensten zijn.

De lidstaten stellen de Commissie van deze aanwijzing in kennis.

2. De lidstaten zien erop toe dat de overeenkomstig lid 1 aangewezen bevoegde autoriteiten alle bevoegdheden bezitten die nodig zijn voor de vervulling van hun taken.
3. *De lidstaten zorgen ervoor dat wanneer op hun grondgebied meer dan een autoriteit bevoegd is voor de onder deze titel vallende aangelegenheden, deze autoriteiten nauw samenwerken zodat zij hun respectieve taken effectief kunnen uitvoeren. Hetzelfde geldt wanneer de voor de onder deze titel vallende aangelegenheden bevoegde autoriteiten niet de bevoegde autoriteiten zijn die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op kredietinstellingen.*

3 bis. De in lid 1 genoemde taken van de bevoegde autoriteiten vallen onder de verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst.

3 ter. Lid 1 strekt er niet toe dat de bevoegde autoriteiten gehouden zijn toezicht uit te oefenen op andere werkzaamheden van de betalingsinstellingen dan de verlening van de in de bijlage genoemde betalingsdiensten en de werkzaamheden vermeld in artikel 10, lid 1, onder b).

Artikel 16

Doorlopend toezicht

1. De lidstaten zien erop toe dat de controles die door de bevoegde autoriteiten worden uitgevoerd om na te gaan of het bepaalde in deze titel doorlopend wordt nageleefd, evenredig, en passend zijn en aansluiten bij de risico's waaraan betalingsinstellingen zijn blootgesteld. Om na te gaan of het bepaalde in deze titel wordt nageleefd, **zijn** de bevoegde autoriteiten **gerechtigd** de volgende maatregelen te nemen, **in het bijzonder**:
 - (a) van de betalingsinstelling verlangen dat zij alle gegevens verstrekt die zij nodig hebben om toezicht te houden op de naleving;
 - (b) inspecties ter plaatse te verrichten bij de betalingsinstelling, bij **entiteiten** waaraan taken zijn uitbesteed, **bij agenten en bij bijkantoren** waarvoor de betalingsinstelling verantwoordelijk is;

- (c) *aanbevelingen, richtsnoeren en, voorzover van toepassing, bindende administratieve maatregelen uit te vaardigen;*
 - (d) **■** ;
 - (e) *in de in artikel 7 bis bedoelde gevallen de vergunning op te schorten of in te trekken.*
2. *Onverminderd de voor de intrekking van de vergunning geldende procedures en de bepalingen van het strafrecht, bepalen de lidstaten dat hun respectieve bevoegde autoriteiten tegen betalingsinstellingen of tegen de personen die de feitelijke zeggenschap over de bedrijfswerkzaamheden van betalingsinstellingen uitoefenen, wanneer die de wettelijke of bestuursrechtelijke voorschriften inzake het toezicht op of de uitoefening van hun betalingsdienstenbedrijf overtreden, sancties kunnen uitspreken of maatregelen kunnen treffen welke beogen een eind te maken aan de geconstateerde overtredingen of de oorzaken daarvan weg te nemen.*
3. *Onverminderd het bepaalde in artikel 5 bis, leden 1 en 2, artikel 5 ter en artikel 5 quater, zien de lidstaten erop toe dat de bevoegde autoriteiten de in lid 1 omschreven maatregelen kunnen nemen om ervoor te zorgen dat betalingsdiensten over voldoende kapitaal beschikken, met name wanneer de niet met betalingsdiensten verband houdende activiteiten van de betalingsinstelling afbreuk doen of dreigen te doen aan de financiële soliditeit van de betalingsinstelling.*

Artikel 17 Beroepsgeheim

1. De lidstaten zien erop toe dat alle personen die voor de bevoegde autoriteiten werkzaam zijn of zijn geweest, alsmede deskundigen die in opdracht van de bevoegde autoriteiten handelen, aan het beroepsgeheim zijn gebonden, zulks onverminderd de gevallen die onder het strafrecht vallen.
2. Bij de uitwisseling van informatie in overeenstemming met artikel 19 wordt strikt de hand gehouden aan het beroepsgeheim ter bescherming van individuele en zakelijke rechten.

2 bis. Bij de toepassing van dit artikel kunnen de lidstaten naar analogie rekening houden met het bepaalde in de artikelen 44 tot en met 52 van Richtlijn 2006/48/EG.

Artikel 18
Beroep op de rechter

1. De lidstaten zien erop toe dat beroep op de rechter mogelijk is tegen besluiten die de bevoegde autoriteiten jegens een betalingsinstelling nemen uit hoofde van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die overeenkomstig deze richtlijn zijn vastgesteld.
2. De eerste alinea is ook van toepassing in geval van nalatigheid.

Artikel 19
Uitwisseling van informatie

1. De bevoegde autoriteiten van de verschillende lidstaten werken *onderling* samen *en in voorkomend geval met de Europese Centrale Bank en de nationale centrale banken van de lidstaten en met andere relevante, krachtens op betalingsdienstaanbieders toepasselijke communautaire of nationale wetgeving aangewezen bevoegde autoriteiten*.
2. De lidstaten staan tevens toe dat informatie wordt uitgewisseld tussen hun bevoegde autoriteiten en de volgende instanties:
 - (a) de bevoegde autoriteiten van *een andere* lidstaat die verantwoordelijk zijn voor de vergunningverlening aan en het toezicht op betalingsinstellingen;
 - (b) *de* Europese Centrale Bank *en de nationale centrale banken van de lidstaten*, in hun hoedanigheid van monetaire *en toezichthoudende* autoriteit, alsook, in voorkomend geval, andere overheidsinstanties die met het toezicht op betalings- en afwikkelingssystemen belast zijn;
 - (c) andere relevante instanties die zijn aangewezen krachtens deze richtlijn, *Richtlijn 95/46/EG, Richtlijn 2005/60/EG* en krachtens andere op betalingsdienstaanbieders toepasselijke Gemeenschapswetgeving, *zoals wetgeving voor de bescherming van personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, en ter bestrijding van het witwassen van geld en terrorismefinanciering*.

Artikel 20

Uitoefening van het recht tot vestiging en het recht tot het vrij verrichten van diensten

1. Elke vergunninghoudende betalingsinstelling die voor de eerste maal **betalingsdiensten** in een andere lidstaat dan haar lidstaat van herkomst wil **aanbieden** op grond van het recht tot vestiging of het recht tot het vrij verrichten van diensten, stelt de bevoegde autoriteiten van haar lidstaat van herkomst daarvan in kennis.

Binnen een maand na ontvangst van deze kennisgeving stellen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst in kennis van de naam en het adres van de betalingsinstelling, **de namen van de managers van het bijkantoor, de organisatiestructuur**, en van de aard van de betalingsdiensten die deze instelling voornemens is op het grondgebied van de lidstaat van ontvangst aan te bieden.

2. Teneinde, ten aanzien van een bijkantoor, **een** agent of een **entiteit** waaraan taken zijn uitbesteed, van een betalingsinstelling op het grondgebied van een andere lidstaat, de controles te verrichten en de maatregelen te nemen waarin artikel 16 voorziet, werkt de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst met de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst samen.
3. In het kader van de samenwerking in overeenstemming met de leden 1 en 2 waarschuwt de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst de bevoegde autoriteit van de lidstaat van ontvangst telkens als zij een inspectie ter plaatse op het grondgebied van deze laatste wenst te verrichten.

Indien beide autoriteiten dit wensen, kan de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst de taak om inspecties ter plaatse bij de betrokken instelling te verrichten, evenwel aan de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst delegeren.

4. De bevoegde autoriteiten verschaffen elkaar alle **essentiële en/of** relevante informatie, in het bijzonder wanneer er sprake is van inbreuken of van vermoedelijke inbreuken door een bijkantoor of **een** agent of een **entiteit waaraan taken zijn uitbesteed. Daartoe geven zij op verzoek alle relevante informatie en verstrekken zij op eigen initiatief alle essentiële informatie.**

4 bis. Het bovenstaande geldt onverminderd de verplichting van de bevoegde autoriteiten uit hoofde van Richtlijn 2005/60/EG en Verordening (EG) nr. 1781/2006, met name artikel 37, lid 1, van Richtlijn 2005/60/EG en artikel 15, lid 3, van Verordening (EG) Nr. 1781/2006, om erop toe te zien of te controleren dat de voorschriften van die richtlijn en die verordening worden nageleefd.

AFDELING 4 ONTHEFFING

Artikel 21 Voorwaarden

1. **Onverminderd artikel 8 kunnen de lidstaten geheel of gedeeltelijk ontheffing verlenen of toestaan dat hun bevoegde autoriteiten geheel of gedeeltelijk ontheffing verlenen van de toepassing van de procedure en de voorwaarden, vastgesteld in de afdelingen 1 en 3, met uitzondering van artikel 15 en de artikelen 17 tot en met 19, en toestaan dat natuurlijke of rechtspersonen in het krachtens artikel 8 aangelegde register worden ingeschreven, *wanneer***
 - (a) ***het gemiddelde van het totale bedrag van de betalingstransacties die de betrokkene de voorafgaande twaalf maanden heeft verricht, met inbegrip van die van agenten waarvoor hij volledig aansprakelijk is, niet hoger is dan 3 miljoen euro per maand; dit vereiste wordt beoordeeld op basis van de in het programma van werkzaamheden begrote totale bedrag aan betalingstransacties, tenzij de bevoegde autoriteiten een aanpassing van dit programma verlangen;***
 - en***
 - (b) geen van de met de leiding of de exploitatie van het betalingsdienstenbedrijf belaste natuurlijke personen veroordeeld is wegens strafbare feiten in verband met het witwassen van geld, terrorismefinanciering of andere financiële misdrijven.

1 bis. *Van een natuurlijke of rechtspersoon met een registerinschrijving overeenkomstig dit artikel wordt verlangd dat hij zijn hoofdkantoor of vestigingsplaats heeft in de lidstaat waar hij zijn werkzaamheden feitelijk ontplooit.*

2. De in lid 1 bedoelde personen worden behandeld als betalingsinstellingen. **Artikel 6, lid 3, en artikel 20 zijn echter niet op hen van toepassing.**

2 bis. De lidstaten kunnen ook bepalen dat *een natuurlijke of rechtspersoon met een registerinschrijving overeenkomstig dit artikel* alleen sommige van de in artikel 10 opgesomde activiteiten mag ontplooiën.

3. De in lid 1 bedoelde personen stellen de bevoegde autoriteiten in kennis van elke verandering in hun situatie die relevant is voor de in lid 1 gespecificeerde voorwaarde. **De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de persoon in kwestie, wanneer de in dit artikel gestelde voorwaarden niet langer vervuld zijn, binnen 30 kalenderdagen een vergunning aanvraagt volgens de procedure van artikel 6.**

3 bis. *De ontheffing is niet van toepassing ten aanzien van de bepalingen van Richtlijn 2005/60/EG of ten aanzien van nationale bepalingen inzake witwasbestrijding.*

Artikel 22

Kennisgeving en informatieverstrekking

Indien een lidstaat van de bij artikel 21 geboden derogatie gebruik maakt, stelt hij de Commissie uiterlijk op de in artikel 85, lid 1, eerste alinea, gespecificeerde datum daarvan in kennis en deelt hij haar onverwijld elke latere wijziging mee. Voorts stelt hij de Commissie in kennis van het aantal betrokken ***natuurlijke en rechtspersonen*** en doet hij haar jaarlijks mededeling van de het totale bedrag ***van de betalingsdiensten die op 31 december van elk kalenderjaar zijn verricht***, als bedoeld in artikel 21, lid 1, punt a).

Hoofdstuk 2
Gemeenschappelijke bepalingen

Artikel 23
Toegang *tot betalingssystemen*

1. De lidstaten *zorgen ervoor* dat de regels voor de toegang *van vergunninghoudende en in het register ingeschreven betalingsdienstaanbieders die rechtspersonen zijn* tot betalingssystemen objectief, *niet-discriminerend* en evenredig zijn en de toegang niet sterker belemmeren dan nodig is voor de bescherming tegen specifieke risico's *zoals afwikkelingsrisico, exploitatierisico en bedrijfsrisico*, en de bescherming van de financiële *en operationele stabiliteit* van het betalingssysteem.

Betalingssystemen mogen *aan betalingsdienstaanbieders, betalingsdienstgebruikers of andere betalingssystemen in geen geval* de volgende eisen opleggen:

- (a) *regels die effectieve* deelneming aan andere betalingssystemen *belemmeren*;
- (b) een regel die discrimineert tussen vergunninghoudende betalingsdienstaanbieders, *of tussen betalingsdienstaanbieders met een registerinschrijving* wat de rechten, plichten en aanspraken van deelnemers betreft;
- (c) enigerlei restrictie op grond van de institutionele status.

2. Lid 1 *is niet van toepassing op*:

- (a) *betalingssystemen die zijn aangewezen krachtens* Richtlijn 98/26/EG, *en*
- (b) *betalingssystemen welke uitsluitend bestaan uit betalingsdienstaanbieders die behoren tot een groep bestaande uit door kapitaalbanden verbonden entiteiten waarbij een van de verbonden entiteiten effectieve zeggenschap over de andere verbonden entiteiten heeft, en*

(c) betalingssystemen die aan alle volgende eisen voldoen:

- slecht één betalingsdienstaanbieder (een entiteit of een groep) is, of kan optreden als, de betalingsdienstaanbieder voor zowel de betaler als de begunstigde, en is exclusief belast met de bedrijfsvoering van het systeem. en*
- wanneer de enige betalingsdienstaanbieder (een entiteit of een groep) een vergunning verleent aan andere betalingsdienstaanbieders om deel te nemen aan het systeem, hebben laatstgenoemden niet het recht om met of onder elkaar vergoedingen te bedingen met betrekking tot het betalingssysteem, maar zij mogen hun eigen prijzen vaststellen ten aanzien van de betalers en de begunstigden.*

Artikel 23 bis

Verbod voor andere personen dan betalingsdienstaanbieders om het betalingsdienstenbedrijf uit te oefenen

De lidstaten verbieden dat natuurlijke of rechtspersonen die noch betalingsdienstaanbieders zijn, noch uitdrukkelijk buiten de werkingssfeer van deze richtlijn zijn gelaten, de in de bijlage vermelde betalingsdiensten aanbieden.

TITEL III

Transparantie van aan betalingsdiensten verbonden voorwaarden en informatievereisten

Hoofdstuk -I

Algemene bepalingen

Artikel 23 ter

Toepassingsgebied

- 1. Titel III is van toepassing op eenmalige betalingstransacties, op raamcontracten en op de daaronder vallende betalingstransacties. De partijen kunnen overeenkomen dat deze titel in het geheel of ten dele niet van toepassing is wanneer de betalingsdienstgebruiker geen consument is.*

2. *De lidstaten mogen bepalen dat de bepalingen van deze titel op micro-ondernemingen op dezelfde wijze worden toegepast als op consumenten.*
3. *Deze richtlijn laat nationale maatregelen ter uitvoering van Richtlijn 87/102/EEG onverlet. Deze richtlijn laat ook andere toepasselijke communautaire of nationale wetgeving onverlet met betrekking tot de niet bij deze richtlijn geharmoniseerde aspecten van de voorwaarden voor kredietverlening aan consumenten overeenkomstig het Gemeenschapsrecht.*

Artikel 23 quater

Andere bepalingen in Gemeenschapswetgeving

Deze titel doet geen afbreuk aan Gemeenschapswetgeving waarbij nog andere vereisten inzake voorafgaande informatie worden opgelegd.

Voor zover evenwel ook Richtlijn 2002/65/EG van toepassing is, worden de informatievereisten van artikel 3, lid 1, van die richtlijn, met uitzondering van punt 2, subpunten c) tot en met g), punt 3, subpunten a), d) en e), en punt 4, subpunt b), vervangen door de artikelen 25, 26, 30 en 31 van de onderhavige richtlijn.

Artikel 23 quinquies

Kosten voor informatie

1. *De betalingsdienstaanbieder mag de betalingsdienstgebruiker geen kosten aanrekenen voor krachtens deze titel verstrekte informatie.*
2. *De betalingsdienstaanbieder en de betalingsdienstgebruiker kunnen overeenkomen dat kosten worden aangerekend voor door de betalingsdienstgebruiker verlangde aanvullende of frequenter of met andere communicatiemiddelen verstrekte informatie dan in het raamcontract is bepaald.*

3. *Kosten die de betalingsdienstaanbieder krachtens lid 2 mag aanrekenen zijn passend en in overeenstemming met de kosten die de betalingsdienstaanbieder feitelijk gemaakt heeft.*

Artikel 23 sexies

Bewijslast inzake informatie

De lidstaten kunnen bepalen dat de bewijslast ten bewijze van de naleving van de informatievereisten uit hoofde van deze titel bij de betalingsdienstaanbieder ligt.

Artikel 23 septies

Derogatie van informatievereisten voor instrumenten voor de betaling van kleine bedragen en elektronisch geld

1. *Met betrekking tot betaalinstrumenten die overeenkomstig het raamcontract uitsluitend worden gebruikt voor afzonderlijke betalingstransacties van maximaal 30 EUR, met een uitgavenlimiet van 150 EUR of waarop maximaal een bedrag van 150 EUR tegelijk kan worden opgeslagen:*
- (a) *in afwijking van de artikelen 30, 31 en 35 verstrekt de betalingsdienstaanbieder de betaler uitsluitend informatie over de voornaamste kenmerken van de betalingsdienst, met inbegrip van de wijze waarop van het betaalinstrument gebruik kan worden gemaakt, de aansprakelijkheid, alle in rekening gebrachte kosten en andere belangrijke informatie die nodig is om een weloverwogen besluit te nemen, en geeft hij tevens aan waar andere overeenkomstig artikel 31 vereiste informatie op gemakkelijk toegankelijke wijze beschikbaar is gesteld;*
- (a bis) *overeengekomen kan worden dat, in afwijking van artikel 33, de betalingsdienstaanbieder niet verplicht is wijzigingen in de contractvoorwaarden voor te stellen op de wijze als bepaald in artikel 30, lid 1;*

(b) overeengekomen kan worden dat in afwijking van de artikelen 36 en 37, na uitvoering van een betalingstransactie:

(i) de betalingsdienstaanbieder uitsluitend een referentie verstrekt of beschikbaar stelt waarmee de gebruiker van de betalingsdienst de betalingstransactie, het daarmee gemoeide bedrag en de kosten ervan kan identificeren, en/of in het geval van verschillende gelijkaardige betalingstransacties aan dezelfde begunstigde, uitsluitend informatie over het totale bedrag en de kosten van deze betalingstransacties;

(ii) de betalingsdienstaanbieder niet verplicht is de in punt i) bedoelde informatie te verstrekken of beschikbaar te stellen als het betaalinstrument anoniem wordt gebruikt of als de verstrekking hiervan voor de betalingsdienstaanbieder uit technisch oogpunt onmogelijk is. De betalingsdienstaanbieder biedt de betaler echter een mogelijkheid de opgeslagen bedragen te verifiëren.

2. Voor volledig nationale betalingstransacties mogen de lidstaten of hun bevoegde autoriteiten de in lid 1 genoemde bedragen verlagen of verdubbelen. Voor "prepaid"-betalingsinstrumenten mogen zij die bedragen verhogen tot 500 euro.

Hoofdstuk 1 Eenmalige betalingstransacties

Artikel 24 Toepassingsgebied

- 1. Dit hoofdstuk is van toepassing op eenmalige betalingstransacties die niet onder een raamcontract vallen.*
- 2. Wanneer een betalingsopdracht voor een eenmalige betalingstransactie wordt doorgegeven via een onder een raamcontract vallend betaalinstrument, is de betalingsdienstaanbieder niet verplicht informatie te verstrekken of beschikbaar te stellen die reeds uit hoofde van het raamcontract met een andere betalingsdienstaanbieder aan de betalingsdienstgebruiker is verstrekt of volgens het raamcontract aan hem zal worden verstrekt.*

Artikel 25
Algemene voorlichting vooraf

1. De lidstaten schrijven voor dat de betalingsdienstaanbieder, *voordat* de betalingsdienstgebruiker *door een contract of een aanbod betreffende een eenmalige betalingstransactie gebonden is, hem op gemakkelijk toegankelijke wijze de informatie en voorwaarden overeenkomstig artikel 26 ter beschikking moet stellen. Op verzoek van de betalingsdienstgebruiker verstrekt de betalingsdienstaanbieder hem de informatie en voorwaarden op papier of op een andere duurzame drager. Zij worden in gemakkelijk te begrijpen bewoordingen en in duidelijke en bevattelijke vorm verstrekt in een officiële taal van de lidstaat waar de betalingsdienst wordt aangeboden of in een andere taal die door de partijen is overeengekomen.*
 2. Indien *het contract betreffende een eenmalige* betalingstransactie op verzoek van de betalingsdienstgebruiker is gesloten met gebruikmaking van een techniek voor communicatie op afstand welke het de betalingsdienstaanbieder onmogelijk maakt zich aan lid 1 te houden, voldoet deze *onmiddellijk* na de *uitvoering van de transactie aan zijn verplichtingen uit hoofde van lid 1.*
- 2 bis. De verplichtingen uit hoofde van lid 1 kunnen ook worden nagekomen door het verstrekken van een exemplaar van het ontwerpcontract betreffende een eenmalige betalingstransactie of de ontwerpbetalingsoopdracht waarin de overeenkomstig artikel 26 te verstrekken informatie is opgenomen.*

Artikel 26
Informatie en voorwaarden

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de *volgende informatie en voorwaarden aan de betalingsdienstgebruiker worden verstrekt of ter beschikking worden gesteld:*
 - (a) *gedetailleerde* informatie of unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker moet worden verstrekt opdat een betalingsopdracht correct kan worden uitgevoerd;
 - (b) de *maximale* uitvoeringstermijn voor de *aangeboden betalingsdienst*;

(c) *alle* kosten die door de betalingsdienstgebruiker aan zijn betalingsdienstaanbieder verschuldigd zijn en, voor zover van toepassing, *de uitsplitsing van de bedragen van eventuele kosten*;

(c bis) *voorzover van toepassing, de bij de betalingstransactie toe te passen feitelijke of referentiewisselkoers.*

2. *Voorzover van toepassing moet de overige in artikel 31 vermelde informatie op gemakkelijk toegankelijke wijze aan de betalingsdienstgebruiker ter beschikking worden gesteld.*

Artikel 27

Informatie aan de betaler *na ontvangst van de betalingsopdracht*

Onmiddellijk na de ontvangst van de betalingsopdracht wordt de volgende informatie door de betalingsdienstaanbieder van de betaler op dezelfde wijze als in *artikel 25, lid 1*, is bepaald, aan de betaler *verstrekt of* ter beschikking gesteld:

(a) een referentie aan de hand waarvan de *betaler* kan uitmaken om welke betalingstransactie het gaat, en, in voorkomend geval, de informatie betreffende de begunstigde;

(b) het bedrag van de betalingstransactie *in de in de betalingsopdracht gebruikte valuta*;

(b bis) *het bedrag van de voor de betalingstransactie door de betaler verschuldigde kosten en, voorzover van toepassing, de uitsplitsing van de bedragen van eventuele kosten*;

(c) *voorzover van toepassing*, de door de betalingsdienstaanbieder van de betaler bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers, *of een desbetreffende referentie, indien deze verschilt van de overeenkomstig artikel 26, lid 1, punt c bis) aangeboden wisselkoers, en het bedrag van de betalingstransactie na die valutawissel*;

(c bis) *de datum van ontvangst van de betalingsopdracht.*

Artikel 28
Informatie aan de begunstigde *na uitvoering*

Onmiddellijk na de uitvoering van de betalingstransactie wordt de volgende informatie door de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde op dezelfde wijze als in **artikel 25, lid 1**, is bepaald, aan de begunstigde **verstrekt of** ter beschikking gesteld:

- (a) de **referentie aan** de hand waarvan de begunstigde kan uitmaken om welke betalingstransactie **en, in voorkomend geval, om welke betaler het gaat, en alle bij de betalingstransactie gevoegde informatie**;
 - (b) **het bedrag** van de betalingstransactie, **in de valuta waarin de geldmiddelen ter beschikking van de begunstigde worden gesteld**;
 - (c) het bedrag van **de** voor de betalingstransactie door de begunstigde verschuldigde kosten **en, voor zover van toepassing, de uitsplitsing van de bedragen van eventuele kosten**;
 - (d) voor zover van toepassing, de door de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers, **en het bedrag van de betalingstransactie vóór die valutawissel**;
- (d bis)** **de valutadatum van de creditering.**

Hoofdstuk 2
Raamcontracten

Artikel 29
Toepassingsgebied

Dit hoofdstuk is van toepassing op betalingstransacties die **onder een raamcontract vallen**.

Artikel 30
Algemene voorlichting vooraf

1. De lidstaten schrijven voor dat de betalingsdienstaanbieder, ruimschoots voordat de betalingsdienstgebruiker door een raamcontract *of aanbod* gebonden is, hem op papier of op een andere duurzame drager de **informatie en** voorwaarden overeenkomstig artikel 31 moet **verstrekken. Zij worden in gemakkelijk te begrijpen bewoordingen en in duidelijke en bevattelijke vorm verstrekt in een officiële taal van de lidstaat waar de betalingsdienst wordt aangeboden of in een andere taal die door de partijen is overeengekomen.**

2. Wanneer het **raamcontract** op verzoek van de betalingsdienstgebruiker is gesloten met gebruikmaking van een techniek voor communicatie op afstand welke het de betalingsdienstaanbieder onmogelijk maakt zich aan lid 1 te houden, voldoet deze **onmiddellijk** na de sluiting van het **raamcontract** aan zijn verplichtingen uit hoofde van dat lid.

2 bis. De verplichtingen uit hoofde van lid 1 kunnen ook worden nagekomen door het verstrekken van een exemplaar van het ontwerpraamcontract waarin de overeenkomstig artikel 31 te verstrekken informatie is opgenomen.

Artikel 31
Mededeling van de voorwaarden

De lidstaten zorgen ervoor dat de **volgende informatie en** voorwaarden **aan de betalingsdienstgebruiker worden verstrekt:**

(1) betalingsdienstaanbieder

(a) de naam van de betalingsdienstaanbieder, het geografische adres van zijn hoofdkantoor en, in voorkomend geval, het geografische adres van zijn bijkantoor of agent in de lidstaat waar de betalingsdienst wordt aangeboden, en enig ander adres, inclusief e-mailadres, dat relevant is voor de communicatie met de betalingsdienstaanbieder;

(b) de gegevens betreffende de relevante toezichthoudende autoriteit en betreffende het krachtens artikel 8 ingestelde register of een ander relevant openbaar register waarin de betalingsdienstaanbieder met het oog op zijn vergunning is ingeschreven en het registratienummer of gelijkaardig middel waarmee de registerinschrijvingen gecontroleerd kunnen worden;

(2) gebruik van een betalingsdienst

(a) een beschrijving van de voornaamste kenmerken van de aan te bieden betalingsdienst;

(b) de gedetailleerde informatie of de unieke identifier die door de betalingsdienstgebruiker moet worden verstrekt opdat een betalingsopdracht correct kan worden uitgevoerd;

(c) de vorm waarin en de procedure volgens welke de instemming met het uitvoeren van een betalingstransactie wordt medegedeeld, respectievelijk wordt ingetrokken, overeenkomstig de artikelen 41 en 56;

(d) een referentie aan het in artikel 54, lid 1, omschreven tijdstip van ontvangst van een betalingsopdracht en aan het eventueel door de betalingsdienstaanbieder bepaalde uiterste tijdstip;

(e) de maximumuitvoeringstermijn voor de aangeboden betalingsdiensten;

(f) de vermelding of de mogelijkheid bestaat uitgavenlimieten voor het gebruik van het betaalinstrument overeenkomstig artikel 43, lid 1, overeen te komen;

(3) kosten en rentevoet en wisselkoers

(a) alle kosten die door de betalingsdienstgebruiker aan zijn betalingsdienstaanbieder verschuldigd zijn en, voor zover van toepassing, de uitsplitsing van de bedragen van eventuele kosten;

(b) voor zover van toepassing, de toe te passen rentevoet en wisselkoers, of, indien de referentierentevoet en -wisselkoers te hanteren zijn, de wijze van berekening van de feitelijke interesten en de relevante datum en de index of basis voor de vaststelling van die referentierentevoet of -wisselkoers;

(c) indien overeengekomen, de onmiddellijke toepassing van wijzigingen in de referentierentevoet of -wisselkoers en de informatievereisten met betrekking tot de wijzigingen overeenkomstig artikel 33, lid 2;

(4) communicatie;

(a) voor zover van toepassing, de technieken voor communicatie, met inbegrip van de technische vereisten van de apparatuur van de betalingsdienstgebruiker, zoals door de partijen voor de mededeling van informatie en kennisgevingen overeenkomstig deze richtlijn overeengekomen;

(b) de wijze waarop en de frequentie waarmee informatie krachtens deze richtlijn moet worden verstrekt of ter beschikking moet worden gesteld;

(c) de taal of talen waarin het raamcontract wordt gesloten en waarin de communicatie gedurende de looptijd van de contractuele betrekking plaatsvindt;

(d) een vermelding dat de betalingsdienstgebruiker het recht heeft de contractuele voorwaarden van het raamcontract en informatie en voorwaarden overeenkomstig artikel 32 te ontvangen;

(5) beschermende en corrigerende maatregelen

(a) voor zover van toepassing, een beschrijving van de maatregelen die de betalingsdienstgebruiker moet nemen om de veilige bewaring van een betaalinstrument te waarborgen alsook de wijze waarop de betalingsdienstaanbieder in kennis moet worden gesteld voor de toepassing van artikel 46, lid 1, punt b);

(b) indien overeengekomen, de voorwaarden waaronder de betalingsdienstaanbieder zich het recht voorbehoudt het gebruik van een betaalinstrument te blokkeren overeenkomstig artikel 43;

- (c) informatie over de aansprakelijkheid van de betaler overeenkomstig artikel 50, onder vermelding van het relevante bedrag;*
- (d) op welke wijze en binnen welke termijn de betalingsdienstgebruiker de betalingsdienstaanbieder in kennis moet stellen van een niet-toegestane of foutieve transactie overeenkomstig artikel 47 bis, onder vermelding van de aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor niet-toegestane betalingstransacties overeenkomstig artikel 49;*
- (e) informatie over de aansprakelijkheid van de betalingsdienstaanbieder voor de uitvoering van betalingstransacties overeenkomstig artikel 67;*
- (f) de voorwaarden voor terugbetaling overeenkomstig de artikelen 52 en 53;*
- (6) wijzigingen in en beëindiging van het raamcontract*
 - (a) indien overeengekomen, de informatie dat de betalingsdienstgebruiker geacht wordt overeenkomstig artikel 33 wijzigingen in de voorwaarden te hebben aanvaard tenzij hij de betalingsdienstaanbieder vóór de voorgestelde datum van inwerkingtreding van die wijzigingen ervan in kennis heeft gesteld dat hij de wijzigingen niet aanvaardt;*
 - (b) de looptijd van het contract;*
 - (c) een vermelding dat de betalingsdienstgebruiker het recht heeft een raamcontract te beëindigen en alle afspraken met betrekking tot beëindiging overeenkomstig artikel 33, lid 1, en artikel 34;*
- (7) rechtsmiddelen*
 - (a) de contractuele bepalingen inzake het op de overeenkomst toepasselijke recht en/of inzake de bevoegde rechter;*
 - (b) de klachten- en de buitengerechtelijke beroepsprocedures die voor de betalingsdienstgebruiker overeenkomstig titel IV, hoofdstuk 4, openstaan.*

Artikel 32

Toegang tot informatie en tot de contractuele voorwaarden van het raamcontract

Gedurende de contractuele relatie heeft de betalingsdienstgebruiker te allen tijde het recht de contractuele voorwaarden van het raamcontract alsmede de in artikel 31 vermelde informatie en voorwaarden op papier of op een andere duurzame drager te verlangen.

Artikel 33

Wijzigingen in contractvoorwaarden

1. Elke wijziging in het ***raamcontract en in de in artikel 31 vermelde informatie en voorwaarden*** wordt uiterlijk ***twee maanden*** vóór de datum van de beoogde inwerkingtreding ervan door de betalingsdienstaanbieder voorgesteld op dezelfde wijze als in artikel 30, lid 1, is bepaald.

Voorzover van toepassing overeenkomstig artikel 31, punt 6), onder a), deelt de betalingsdienstaanbieder de betalingsdienstgebruiker mee dat hij wordt geacht deze wijzigingen te hebben aanvaard indien hij de betalingsdienstaanbieder niet vóór de voorgestelde datum van inwerkingtreding van die wijzigingen ervan in kennis heeft gesteld dat hij de wijzigingen niet aanvaardt. In dat geval vermeldt de betalingsdienstaanbieder dat de betalingsdienstgebruiker het recht heeft het raamcontract onmiddellijk kosteloos te beëindigen op de datum waarop de voorgestelde wijzigingen van toepassing worden.

2. ***Wijzigingen in de rentevoet of de wisselkoers kunnen met onmiddellijke ingang zonder kennisgeving worden toegepast, mits het recht daartoe in het raamcontract is overeengekomen en de wijzigingen gebaseerd zijn op de overeenkomstig artikel 31, punt 3), onder b) en c), overeengekomen referentierentevoet of -wisselkoers. De betalingsdienstgebruiker wordt zo spoedig mogelijk van elke wijziging in de rentevoet in kennis gesteld op dezelfde wijze als in artikel 30, lid 1, is bepaald, tenzij door de partijen is overeengekomen dat de informatie met een specifieke frequentie of op een specifieke wijze moet worden verstrekt of ter beschikking moet worden gesteld. Wijzigingen in de rentevoet of de wisselkoers die ten gunste van de betalingsdienstgebruiker uitvallen, kunnen zonder kennisgeving worden toegepast.***

2 bis. Wijzigingen in de bij betalingstransacties gebruikte rentevoet of wisselkoers worden uitgevoerd en berekend op een neutrale wijze die betalingsdienstgebruikers niet discrimineert.

Artikel 34
Opzegging

-1. De betalingsdienstgebruiker kan het raamcontract te allen tijde beëindigen tenzij door de partijen een opzegtermijn is overeengekomen. Die termijn mag niet langer zijn dan een maand.

1. Een raamcontract dat voor een termijn van ***meer dan*** twaalf maanden of voor onbepaalde duur is gesloten, kan door de betalingsdienstgebruiker ***na het verstrijken van die termijn van twaalf maanden kosteloos worden beëindigd. In alle andere gevallen zijn de voor beëindiging aan te rekenen kosten redelijk en in overeenstemming met de feitelijke kosten.***

1 bis. Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, kan de betalingsdienstaanbieder een voor onbepaalde duur gesloten raamcontract beëindigen door op de wijze als bepaald in artikel 30, lid 1, een opzegtermijn van ten minste twee maanden in acht te nemen.

2. ***Op gezette tijden aangerekende kosten voor betalingsdiensten zijn slechts naar evenredigheid verschuldigd tot de beëindiging van het contract door de betalingsdienstgebruiker. Indien die kosten vooraf zijn betaald, worden zij naar evenredigheid terugbetaald.***

2 bis. Dit artikel doet geen afbreuk aan de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten betreffende het recht van de partijen om het raamcontract ongeldig of nietig te verklaren.

2 ter. De lidstaten kunnen in gunstiger bepalingen voor de betalingsdienstgebruikers voorzien.

Artikel 35

Vóór de uitvoering van een afzonderlijke betalingstransactie te verstrekken informatie

In geval van een *door de betaler geïnitieerde afzonderlijke* betalingstransactie uit hoofde van een raamcontract, verstrekt *een* betalingsdienstaanbieder op verzoek van de *betaler* voor deze specifieke *betalingstransactie* expliciete informatie over de *maximum* uitvoeringstermijn en de *door de betaler* verschuldigde kosten *en, voorzover van toepassing, de uitsplitsing van de bedragen van eventuele kosten*.

Artikel 36

Informatie aan de betaler over afzonderlijke *betalingstransacties*

1. *Nadat het bedrag van een afzonderlijke betalingstransactie van de rekening van de betaler is afgeschreven of, indien de betaler geen betaalrekening gebruikt, na de ontvangst van de betalingsopdracht*, verstrekt de betalingsdienstaanbieder *van de betaler op de wijze als bepaald in artikel 30, lid 1, de betaler zonder onnodig uitstel* de volgende informatie:

- (a) een referentie aan de hand waarvan de *betaler* kan uitmaken om welke betalingstransactie het gaat en, in voorkomend geval, de informatie betreffende de begunstigde;
 - (b) *het bedrag van de betalingstransactie in de valuta waarin de betaalrekening van de betaler wordt gedebiteerd of in de voor de betalingsopdracht gebruikte valuta*;
 - (c) *voorzover van toepassing*, het bedrag van de voor de betalingstransactie door de betaler verschuldigde kosten, *en de uitsplitsing daarvan, ofwel de aan de betaler aan te rekenen interesten*;
 - (d) *voorzover van toepassing*, de door de betalingsdienstaanbieder van de betaler bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers, *en het bedrag van de betalingstransactie na die valutawissel*;
- (dbis)de valutadatum van de debitering of de datum van ontvangst van de betalingsopdracht.*

2. Een raamcontract *kan de voorwaarde omvatten* dat de in lid 1 bedoelde informatie *op gezette tijden en ten minste eenmaal per maand* moet worden verstrekt *of ter beschikking moet worden gesteld op de overeengekomen wijze die de betaler de mogelijkheid biedt informatie ongewijzigd op te slaan en te reproduceren*.

2 bis. De lidstaten mogen echter verlangen dat de betalingsdienstaanbieder eenmaal per maand kosteloos op papier informatie verstrekt.

Artikel 37

Informatie aan de begunstigde *over afzonderlijke betalingstransacties*

1. *Na de uitvoering van een afzonderlijke betalingstransactie* verstrekt de *betalingsdienstaanbieder* van de begunstigde op de wijze als *bepaald in artikel 30, lid 1*, de begunstigde *zonder onnodig uitstel* de volgende *informatie*:

- (a) de referentie *aan de hand waarvan de begunstigde kan uitmaken om welke betalingstransactie en, in voorkomend geval, om welke betaler het gaat, en alle bij de betalingstransactie gevoegde informatie*;
- (b) **■**
- (c) *het bedrag van de betalingstransactie, in de valuta waarin de rekening van de begunstigde wordt gecrediteerd*;
- (d) *voorzover van toepassing*, het bedrag van de voor de betalingstransactie door de betaler verschuldigde kosten, *en de uitsplitsing daarvan, ofwel de aan de betaler aan te rekenen interesten*;
- (e) *voorzover van toepassing*, de door de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde bij de betalingstransactie gehanteerde wisselkoers, *en het bedrag van de betalingstransactie vóór die valutawissel*;

(e bis) de valutadatum van de creditering.

2. *Een raamcontract kan een voorwaarde bevatten dat de in lid 1 bedoelde informatie op gezette tijden en ten minste eenmaal per maand moet worden verstrekt of ter beschikking moet worden gesteld op de overeengekomen wijze die de betaler de mogelijkheid biedt informatie ongewijzigd op te slaan en te reproduceren.*

2 bis. De lidstaten mogen echter verlangen dat de betalingsdienstaanbieder eenmaal per maand kosteloos op papier informatie verstrekt.

Artikel 38 Microbetalingen

Hoofdstuk 3 Gemeenschappelijke bepalingen

Artikel 39 Transactievaluta en valutawissel

1. De betalingen vinden plaats in de valuta die de *partijen zijn* overeengekomen.
2. Wanneer vóór het initiëren van de betalingstransactie een valutawisseldienst wordt aangeboden en wanneer die *valutawisseldienst* op het verkooppunt of door de begunstigde wordt aangeboden, stelt de partij die de *valutawisseldienst* aan de betaler aanbiedt, de betaler in kennis van alle *aan te rekenen* kosten, alsook van de *wisselkoers* die bij de omrekening van de transactie zal worden gehanteerd.

De betaler stemt in met de op deze basis aangeboden *valutawisseldienst*.

Artikel 40
Informatie over extra kosten of kortingen

1. Wanneer de begunstigde een **vergoeding** verlangt of een korting aanbiedt voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument, wordt **de betaler daarover door de begunstigde ingelicht** voordat de betalingstransactie wordt geïnitieerd.
2. Wanneer een betalingsdienstaanbieder of een derde een **vergoeding** verlangt voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument, **licht hij de betalingsdienstgebruiker daarover in** voordat de betalingstransactie wordt geïnitieerd.

TITEL IV
Rechten en plichten met betrekking tot
de aanbidding en het gebruik van betalingsdiensten

Hoofdstuk -I
Gemeenschappelijke bepalingen

Artikel 40 ter
Toepassingsgebied

1. Wanneer de betalingsdienstgebruiker geen consument is, kunnen de partijen overeenkomen dat artikel 40 quater, lid 1, artikel 41, lid 3, en de artikelen 48, 50, 52, 53, 56 en 67 in het geheel of ten dele niet van toepassing zijn. De partijen kunnen ook een andere termijn overeenkomen dan die welke is gesteld bij artikel 47 bis.

1 bis. De lidstaten kunnen bepalen dat artikel 75 niet van toepassing is wanneer de betalingsdienstgebruiker geen consument is.

2. De lidstaten kunnen bepalen dat de bepalingen van deze titel op micro-ondernemingen op dezelfde wijze worden toegepast als op consumenten.

3. Deze richtlijn laat Richtlijn 87/102/EEG onverlet. Deze richtlijn laat ook andere toepasselijke communautaire of nationale wetgeving onverlet met betrekking tot de niet bij deze richtlijn geharmoniseerde aspecten van de voorwaarden voor kredietverlening aan consumenten overeenkomstig het Gemeenschapsrecht.

Artikel 40 quater

Toepasselijke kosten

- 1. De betalingsdienstaanbieder mag de betalingsdienstgebruiker geen kosten aanrekenen voor het vervullen van zijn informatieverplichtingen of de toepassing van corrigerende of preventieve maatregelen uit hoofde van deze titel, tenzij in artikel 55, lid 1, artikel 56, lid 3, of artikel 66, lid 2, anders is bepaald. De aan te rekenen kosten worden overeengekomen door de betalingsdienstgebruiker en de betalingsdienstaanbieder; zij zijn passend en in overeenstemming met de kosten die de betalingsdienstaanbieder feitelijk gemaakt heeft.*
- 2. Wanneer met een betalingstransactie geen valutawissel gemoeid is, schrijven de lidstaten voor dat de betaler en de begunstigde elk voor zich de door hun respectieve betalingsdienstaanbieder in rekening gebrachte kosten betalen.*
- 3. De betalingsdienstaanbieder belet niet dat de begunstigde van de betaler een vergoeding of een korting verlangt voor het gebruik van een bepaald betaalinstrument. De lidstaten mogen echter het recht om een vergoeding te verlangen voor met debetkaarten verrichte betalingen ontzeggen of beperken, met inaanmerkingneming van de noodzaak concurrentie en het gebruik van efficiënte betaalinstrumenten aan te moedigen.*

Artikel 40 quinquies

Derogatie voor instrumenten voor de betaling van kleine bedragen en elektronisch geld

- 1. Met betrekking tot betaalinstrumenten die overeenkomstig het raamcontract uitsluitend worden gebruikt voor afzonderlijke betalingstransacties van maximaal 30 EUR, met een uitgavenlimiet van 150 EUR of waarop maximaal een bedrag van 150 EUR tegelijk kan worden opgeslagen, kunnen betalingsdienstaanbieders met hun betalingsdienstgebruikers overeenkomen:*
 - (a) dat artikel 46, lid 1, punt b), artikel 47, lid 1, punten c) en c bis), en artikel 50, leden 3 en 4, niet van toepassing zijn als het betaalinstrument niet kan worden bevroren of verder gebruik ervan niet kan worden geblokkeerd;*
 - (b) dat de artikelen 48, 49 en 50, leden 1 en 2, niet van toepassing zijn als het betaalinstrument anoniem wordt gebruikt of de betalingsdienstaanbieder om andere met het betaalinstrument verband houdende redenen niet het bewijs kan leveren dat de betalingstransactie is geauthentificeerd;*

(c) dat in afwijking van artikel 55, lid 1, de betalingsdienstaanbieder niet verplicht is de betalingsdienstgebruiker in kennis te stellen van de weigering van een betalingsopdracht als uit de context duidelijk blijkt dat de opdracht niet is uitgevoerd;

(d) dat in afwijking van artikel 56 de betaler de betalingsopdracht niet kan herroepen nadat hij de betalingsopdracht of zijn instemming aan de begunstigde heeft verstrekt;

(e) dat in afwijking van de artikelen 60 en 62, andere uitvoeringstermijnen worden toegepast.

2. Voor volledig nationale betalingstransacties mogen de lidstaten of hun bevoegde autoriteiten de in lid 1 genoemde bedragen verlagen of verdubbelen. Voor "prepaid"-instrumenten mogen zij die bedragen verhogen tot 500 euro.

3. De artikelen 49 en 50 zijn ook van toepassing op elektronisch geld in de zin van artikel 1, lid 3, van Richtlijn 2000/46/EG, tenzij de betalingsdienstaanbieder van de betaler niet de mogelijkheid heeft de rekening of het instrument te blokkeren. De lidstaten kunnen deze derogatie beperken tot rekeningen of instrumenten met een bepaalde waarde.

Hoofdstuk 1 Toestaan van betalingstransacties

Artikel 41 Instemming *en het intrekken van instemming*

1. De lidstaten zorgen ervoor dat een betalingstransactie pas als toegestaan wordt aangemerkt indien de betaler heeft ingestemd met de betalingsopdracht. Een betalingstransactie kan voorafgaand aan de uitvoering of, indien overeengekomen door de betaler en zijn betalingsdienstaanbieder, na de uitvoering door de betaler worden toegestaan.

2. De instemming om een betalingstransactie of een reeks betalingstransacties te doen uitvoeren wordt verleend in de tussen de betaler en zijn betalingsdienstaanbieder overeengekomen vorm.

Bij gebreke van een dergelijke instemming wordt een betalingstransactie als niet toegestaan aangemerkt.

2 bis. De instemming kan te allen tijde, doch uiterlijk op het tijdstip van het onherroepelijk worden krachtens artikel 56, door de betaler worden ingetrokken. Hetzelfde geldt voor een instemming, gegeven voor een reeks betalingstransacties, die kan worden ingetrokken met als gevolg dat iedere toekomstige betalingstransactie als niet-toegestaan wordt aangemerkt.

2 ter. De procedure voor de mededeling van de instemming wordt overeengekomen tussen de betaler en zijn betalingsdienstaanbieder.

Artikel 42 Mededeling van de instemming

I

Artikel 43 *Restricties op het gebruik van het betaalinstrument*

1. Wanneer voor de mededeling van de instemming van *een specifiek betaalinstrument* gebruik wordt gemaakt, kunnen de *betaler en zijn* betalingsdienstaanbieder uitgavenlimieten voor betalingsdiensten overeenkomen.

2. Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, kan de betalingsdienstaanbieder zich het recht voorbehouden het gebruik van een betaalinstrument te blokkeren *om objectief gerechtvaardigde redenen die verband houden met de veiligheid van het betaalinstrument, het vermoeden van niet-toegestaan of frauduleus gebruik van het betaalinstrument of, in geval van een betaalinstrument met een kredietlijn, het aanzienlijk toegenomen risico dat de betaler niet in staat is zijn betalingsplicht na te komen.*

2 bis. In dergelijke gevallen informeert de betalingsdienstaanbieder de betaler op de overeengekomen wijze van de blokkering van het betaalinstrument en van de redenen daarvoor, indien mogelijk voordat het betaalinstrument wordt geblokkeerd, en ten laatste onmiddellijk daarna, tenzij dat informeren objectief gerechtvaardigde veiligheidsoverwegingen zou doorkruisen of verboden zou zijn krachtens andere toepasselijke communautaire of nationale wetgeving.

2 ter. De betalingsdienstaanbieder deblokkeert het gebruik van het betaalinstrument of vervangt dit door een nieuw betaalinstrument zodra de redenen voor de blokkering van het gebruik van het betaalinstrument niet langer bestaan.

Artikel 44
Bijhouden van gegevens

Artikel 45
Niet-toegestane transacties en intrekking van de instemming

Artikel 46
Plichten van de betalingsdienstgebruiker met betrekking tot betaalinstrumenten

1. De betalingsdienstgebruiker *die gemachtigd is om het betaalinstrument te gebruiken*, voldoet aan de volgende verplichtingen:

- (a) hij gebruikt *het* betaalinstrument overeenkomstig de voorwaarden die op de uitgifte en het gebruik van het *betaalinstrument* van toepassing zijn;
- (b) hij stelt de betalingsdienstaanbieder, of de door laatstgenoemde gespecificeerde entiteit, zonder onnodig uitstel in kennis wanneer hij zich rekenschap geeft van het verlies, de diefstal of de wederrechtelijke toe-eigening van het betaalinstrument of van het niet-toegestane gebruik ervan.

2. Voor de toepassing van punt a) neemt de betalingsdienstgebruiker, zodra hij een betaalinstrument ontvangt, in het bijzonder alle redelijke maatregelen om de veiligheid van de *gepersonaliseerde* veiligheidskenmerken ervan te waarborgen.

Artikel 47

Plichten van de betalingsdienstaanbieder met betrekking tot betaalinstrumenten

1. De betalingsdienstaanbieder *die het betaalinstrument uitgeeft*, voldoet aan de volgende verplichtingen:

(a) hij zorgt ervoor dat de gepersonaliseerde veiligheidskenmerken van een betaalinstrument niet toegankelijk zijn voor andere partijen dan de *betalingsdienstgebruiker die gerechtigd is het betaalinstrument te gebruiken, onverminderd de verplichtingen van de betalingsdienstgebruiker overeenkomstig artikel 46*;

(b) hij zendt geen ongevraagd betaalinstrument toe, tenzij een betaalinstrument dat reeds *aan* de betalingsdienstgebruiker *verstrekt is*, moet worden vervangen;

(c) hij zorgt ervoor dat er te allen tijde passende middelen beschikbaar zijn om de betalingsdienstgebruiker in staat te stellen een kennisgeving krachtens artikel 46, lid 1, punt b), te doen *of om deblokkering te verzoeken op grond van artikel 43, lid 4; de betalingsdienstaanbieder verstrekt de betalingsdienstgebruiker desgevraagd de middelen waarmee laatstgenoemde kan bewijzen, tot achttien maanden na de kennisgeving, dat hij een dergelijke kennisgeving heeft gedaan*;

(c bis) hij belet dat het betaalinstrument nog kan worden gebruikt zodra de kennisgeving overeenkomstig artikel 46, lid 1, punt b), is gedaan.

2 bis. De betalingsdienstaanbieder draagt het risico van het zenden van een betaalinstrument aan de betaler of het zenden van gepersonaliseerde veiligheidskenmerken ervan.

Artikel 47 bis

Kennisgeving van niet-toegestane of foutieve betalingstransacties

De betalingsdienstgebruiker die zich rekenschap geeft van een niet-toegestane of foutieve transactie welke aanleiding geeft tot een vordering, met inbegrip van een vordering krachtens artikel 67, verkrijgt alleen rectificatie van zijn betalingsdienstaanbieder indien hij hem zonder onnodig uitstel en uiterlijk dertien maanden na de valutadatum van de debitering kennis geeft van de bewuste transactie, tenzij de betalingsdienstaanbieder, in voorkomend geval, de informatie betreffende die transactie niet overeenkomstig titel III heeft verstrekt of ter beschikking heeft gesteld.

Artikel 48

Bewijs inzake authenticatie en uitvoering van betalingstransacties

1. De lidstaten schrijven voor dat, wanneer een betalingsdienstgebruiker ontkent dat hij een uitgevoerde betalingstransactie heeft toegestaan **of aanvoert dat de betalingstransactie niet correct is uitgevoerd, zijn** betalingsdienstaanbieder gehouden is het bewijs te leveren dat de betalingstransactie is geauthenticeerd, juist is geregistreerd, is geboekt en niet door een technische storing of enig ander falen is beïnvloed.
2. █
3. *Wanneer een betalingsdienstgebruiker ontkent dat hij een uitgevoerde betalingstransactie heeft toegestaan,* vormt het feit dat het gebruik van een betaalinstrument door de betalingsdienstaanbieder is geregistreerd **geen afdoende bewijs** dat de **betalingstransactie** door de **betaler** is toegestaan of dat de **betaler** frauduleus heeft gehandeld of **opzettelijk** of met grove nalatigheid **een of meer van zijn verplichtingen** uit hoofde van artikel 46 **niet is nagekomen**.
4. █

Artikel 49

Aansprakelijkheid van de *betalingsdienstaanbieder wegens* niet-toegestane betalingstransacties

1. De lidstaten zorgen ervoor dat, *onverminderd artikel 47 bis*, de betalingsdienstaanbieder van de *betaler*, in geval van een niet-toegestane betalingstransactie, *de betaler onmiddellijk* het bedrag van de niet-toegestane betalingstransactie terugbetaalt *en*, in voorkomend geval, de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, herstelt in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de niet-toegestane betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden.
2. Aanvullende financiële compensatie kan worden vastgesteld overeenkomstig het recht dat van toepassing is op het tussen de *betaler en zijn* betalingsdienstaanbieder gesloten contract.

Artikel 50

Aansprakelijkheid van de *betaler wegens niet-toegestaan gebruik van een betaalinstrument*

1. *In afwijking van artikel 49* draagt de *betaler* tot een bedrag van ten hoogste 150 *EUR* het verlies *met betrekking tot niet-toegestane betalingstransacties* dat voortvloeit uit het gebruik van een verloren of gestolen betaalinstrument *of, indien de betaler heeft nagelaten de veiligheid van de gepersonaliseerde veiligheidskenmerken ervan te waarborgen, uit wederrechtelijke toe-eigening van een betaalinstrument*.
 2. De *betaler* draagt alle verliezen die uit niet-toegestane transacties voortvloeien, indien deze zich hebben voorgedaan doordat hij frauduleus heeft gehandeld of *opzettelijk of met grove nalatigheid een of meer verplichtingen* uit hoofde van artikel 46 *niet is nagekomen*. In dergelijke gevallen is het in lid 1 bedoelde maximumbedrag niet van toepassing.
- 2 bis. In gevallen waarin de betaler niet frauduleus of opzettelijk zijn verplichtingen uit hoofde van artikel 46 heeft verzaakt, kunnen de lidstaten de in de leden 1 en 2 bedoelde aansprakelijkheid beperken, met name rekening houdend met de aard van de gepersonaliseerde veiligheidskenmerken van het betaalinstrument en met de omstandigheden waarin het is verloren, gestolen of wederrechtelijk toegeëigend.*

3. Na de **kennisgeving overeenkomstig artikel 46, lid 1, punt b)**, heeft het gebruik van het verloren, gestolen of wederrechtelijk toegeëigende betaalinstrument geen financiële gevolgen voor de betaler, tenzij deze frauduleus heeft gehandeld.

4. Indien de betalingsdienstaanbieder nalaat om overeenkomstig artikel 47, punt c), **passende** middelen beschikbaar te stellen waarmee te allen tijde kennisgeving kan worden gedaan van verlies, diefstal of wederrechtelijke toe-eigening van een betaalinstrument, is de **betaler** niet aansprakelijk voor de financiële gevolgen die uit het gebruik van dat betaalinstrument voortvloeien, tenzij **hij** frauduleus heeft gehandeld.

Artikel 51 *Elektronisch geld*

I

Artikel 52 *Terugbetalingen van door of via een begunstigde geïnitieerde betalingstransactie*

1. De lidstaten zorgen ervoor dat een betaler recht heeft op de terugbetaling **door zijn betalingsdienstaanbieder** van een toegestane, **door of via een begunstigde geïnitieerde**, betalingstransactie die reeds is uitgevoerd, indien de volgende voorwaarden vervuld zijn:

(a) toen de **transactie werd toegestaan**, is niet het precieze bedrag van de betalingstransactie gespecificeerd; **en**

(b) het bedrag van de **betalingstransactie ligt hoger** dan **de betaler, op grond van zijn eerdere uitgavenpatroon, de voorwaarden van zijn raamcontract en relevante aspecten van de zaak, redelijkerwijs had kunnen verwachten**.

De betaler verstrekt de betalingsdienstaanbieder op diens verzoek de feitelijke elementen omtrent die voorwaarden.

De terugbetaling bestaat uit het volledige bedrag van de uitgevoerde betalingstransactie.

Voor automatische afschrijvingen kunnen de betaler en zijn betalingsdienstaanbieder in het raamcontract overeenkomen dat de betaler ook recht heeft op een terugbetaling door zijn betalingsdienstaanbieder als de in de eerste zin vermelde voorwaarden voor terugbetaling niet vervuld zijn.

2. Voor de toepassing van ***lid 1, punt b)***, kan de betaler evenwel geen met een valutawissel verband houdende redenen aanvoeren indien de referentiewisselkoers is toegepast die hij overeenkomstig ***artikel 26, lid 1, punt c bis)***, en ***artikel 31, punt 3), subpunt b)***, met zijn betalingsdienstaanbieder is overeengekomen.

2 bis. In het raamcontract tussen de betaler en de betalingsdienstaanbieder kan worden overeengekomen dat de betaler geen recht heeft op terugbetaling als hij zijn instemming met de betalingsopdracht rechtstreeks aan zijn betalingsdienstaanbieder heeft gericht en er, in voorkomend geval, informatie betreffende de toekomstige betalingstransactie gedurende ten minste vier weken voor de vervaldag op een overeengekomen wijze door de betalingsdienstaanbieder of door de begunstigde aan de betaler was verstrekt of ter beschikking was gesteld.

Artikel 53

Verzoeken om terugbetaling ***van door of via de begunstigde geïnitieerde betalingstransacties***

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de betaler ***gedurende een periode van acht weken na de datum waarop de geldmiddelen zijn gedebiteerd, om de in artikel 52 bedoelde terugbetaling van een toegestane, door of via een begunstigde geïnitieerde betalingstransactie kan verzoeken.***

2. Binnen de tien werkdagen na ontvangst van een verzoek om terugbetaling betaalt de betalingsdienstaanbieder het volledige bedrag van de betalingstransactie terug, of motiveert hij waarom hij weigert tot terugbetaling over te gaan, met opgave van de instantie waarbij de betaler de zaak overeenkomstig de artikelen 72 tot en met 75 aanhangig kan maken indien hij de aangevoerde motivering niet aanvaardt.

Het in de eerste zin bedoelde recht van de betalingsdienstaanbieder om de terugbetaling te weigeren, is niet van toepassing in het geval van artikel 52, lid 1, vierde zin.

Hoofdstuk 2
Uitvoering van een betalingstransactie

AFDELING 1
BETALINGSOPDRACHTEN, PROVISIES EN OVERGEMAAKTE BEDRAGEN

Artikel 54
Ontvangst van betalingsopdrachten

1. De lidstaten zorgen ervoor *dat het tijdstip van ontvangst het tijdstip is waarop de rechtstreeks door de betaler of onrechtstreeks door of via een begunstigde gegeven betalingsopdracht door de betalingsdienstaanbieder van de betaler wordt ontvangen. Indien het tijdstip van ontvangst voor de betalingsdienstaanbieder niet op een werkdag valt, wordt de ontvangen betalingsopdracht geacht op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen. De betalingsdienstaanbieder kan een uiterste tijdstip aan het einde van een werkdag vaststellen, na welk tijdstip een ontvangen betalingsopdracht geacht wordt op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen.*
2. *Indien de betalingsdienstgebruiker die een betalingsopdracht initieert, en zijn betalingsdienstaanbieder overeenkomen dat de uitvoering van de betalingsopdracht aanvangt op een specifieke datum, aan het einde van een bepaalde termijn of op de dag waarop de betaler geldmiddelen ter beschikking van zijn betalingsdienstgebruiker heeft gesteld, wordt het tijdstip van ontvangst van de opdracht voor de toepassing van artikel 60 geacht op de overeengekomen dag te vallen. Indien de overeengekomen dag geen werkdag is voor de betalingsdienstaanbieder, wordt de ontvangen betalingsopdracht geacht op de eerstvolgende werkdag te zijn ontvangen.*

Artikel 55
Weigering van betalingsopdrachten

1. Wanneer de **betalingsdienstaanbieder weigert een betalingsopdracht uit te voeren**, wordt de betalingsdienstgebruiker in kennis gesteld van deze weigering en, indien mogelijk, van de **redenen daarvoor en van** de procedure voor de correctie van eventuele feitelijke onjuistheden die tot de weigering hebben geleid, **tenzij andere toepasselijke communautaire of nationale wetgeving dit verbiedt.**

De betalingsdienstaanbieder verzendt zo spoedig mogelijk de kennisgeving - of stelt deze ter beschikking - op de overeengekomen wijze, en in elk geval binnen de overeenkomstig artikel 60 vermelde termijnen.

In het raamcontract kan de voorwaarde worden gesteld dat de betalingsdienstaanbieder voor die kennisgeving kosten mag aanrekenen indien de weigering objectief gerechtvaardigd is.

2. Indien alle in het *raamcontract van de betaler* gestelde voorwaarden vervuld zijn, weigert de betalingsdienstaanbieder van de betaler niet een *toegestane* betalingsopdracht uit te voeren, *ongeacht of de betalingsopdracht door een betaler dan wel door een begunstigde is geïnitieerd, tenzij andere toepasselijke communautaire of nationale wetgeving dit verbiedt.*

2 bis. Een betalingsopdracht waarvan de uitvoering is geweigerd, wordt geacht niet ontvangen te zijn voor de toepassing van de artikelen 60 en 67.

Artikel 56

Onherroepbaarheid van een betalingsopdracht

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de betalingsdienstgebruiker een betalingsopdracht niet kan herroepen *zodra* de betalingsdienstaanbieder van de betaler *die heeft ontvangen, tenzij anders is bepaald in dit artikel.*

1 bis. Wanneer de betalingstransactie door of via de begunstigde is geïnitieerd, kan de betaler de betalingsopdracht niet herroepen nadat hij de betalingsopdracht of zijn instemming aan de begunstigde heeft verstrekt.

1 ter. In het geval van een automatische afschrijving en onverminderd de rechten inzake terugbetaling kan de betaler de betalingsopdracht evenwel herroepen, ten laatste aan het einde van de werkdag die voorafgaat aan de dag waarop de betaalrekening volgens afspraak wordt gedebiteerd.

2. *In het in artikel 54, lid 2, bedoelde geval kan de betalingsdienstgebruiker een betalingsopdracht herroepen tot uiterlijk het einde van de werkdag die aan de overeengekomen dag voorafgaat.*

2 bis. Na de in de voorgaande leden bedoelde termijnen kan de betalingsopdracht alleen worden herroepen indien zulks tussen de betalingsdienstgebruiker en zijn betalingsdienstaanbieder is overeengekomen. In het in lid 1 bis en het in lid 1 ter bedoelde geval is ook het akkoord van de begunstigde vereist. Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, mag de betalingsdienstaanbieder voor de herroeping kosten aanrekenen.

Artikel 56 bis

Terugbetaling door betalingsdienstaanbieders in geval van een geschil met een derde

I

Artikel 57 Provisies

I

Artikel 58

Overgemaakte en ontvangen bedragen

1. De lidstaten schrijven voor dat de betalingsdienstaanbieder **van de betaler, de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde en eventuele intermediairs van de betalingsdienstaanbieders** het volledige bedrag van de betalingstransactie **overmaken** en op het overgemaakte bedrag **geen kosten inhouden**.
2. De begunstigde en zijn betalingsdienstaanbieder **kunnen** evenwel **overeenkomen dat de betalingsdienstaanbieder zijn kosten** op het overgemaakte bedrag **inhoudt** voordat hij de rekening van de begunstigde daarmee crediteert. **In dat geval worden het volledige bedrag van de betalingstransactie en de kosten afzonderlijk vermeld in de informatie die aan de begunstigde wordt verstrekt.**

2 bis. Indien andere kosten dan die bedoeld in lid 2 op het overgemaakte bedrag worden ingehouden, zorgt de betalingsdienstaanbieder van de betaler ervoor dat de begunstigde het volledige bedrag van de door de betaler geïnitieerde betalingstransactie ontvangt. Wanneer de betalingstransactie door de begunstigde wordt geïnitieerd, zorgt diens betalingsdienstaanbieder ervoor dat het volledige bedrag van de betalingstransactie door de begunstigde wordt ontvangen.

AFDELING 2
UITVOERINGSTERMIJN EN VALUTADATUM

Artikel 59
Toepassingsgebied

1. Deze afdeling is van toepassing op:

- (a) betalingstransacties in euro's;*
- (b) binnenlandse betalingstransacties in de valuta van de lidstaat in kwestie;*
- (c) betalingstransacties met slechts één valutawissel tussen de euro en de valuta van een lidstaat die de euro niet als munt heeft, mits de vereiste valutawissel wordt uitgevoerd in de betrokken lidstaat waar de euro niet de munteenheid is en, bij grensoverschrijdende transacties, de overmaking in euro geschiedt.*

1 bis. Deze afdeling is van toepassing op andere betalingstransacties, tenzij tussen de betalingsdienstgebruiker en zijn betalingsdienstaanbieder anders overeengekomen is, met uitzondering van artikel 64 bis, ten aanzien waarvan de partijen niet over enige vrijheid beschikken. Indien de betalingsdienstgebruiker en zijn betalingsdienstaanbieder evenwel een periode overeenkomen die langer is dan in artikel 60 is bepaald, mag die periode voor intracommunautaire betalingsopdrachten niet langer zijn dan vier werkdagen na het tijdstip van ontvangst overeenkomstig artikel 54.

Artikel 60
Betalingstransacties *op een betaalrekening*

1. De lidstaten schrijven voor dat de betalingsdienstaanbieder van de betaler er voor moet zorgen dat de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde uiterlijk aan het einde van de ***eerstvolgende werkdag*** na het tijdstip van ***ontvangst overeenkomstig artikel 54*** voor het bedrag ***van de betalingstransactie*** wordt gecrediteerd. ***Tot 1 januari 2012*** kunnen een betaler en zijn betalingsdienstaanbieder een termijn van ten hoogste drie ***werkdagen*** overeenkomen. ***Deze termijnen kunnen voor betalingstransacties die op papier worden geïnitieerd, met nogmaals een werkdag worden verlengd.***

1 bis. De lidstaten schrijven voor dat de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde het bedrag van de betalingstransactie valuteert en beschikbaar stelt op de betaalrekening van de begunstigde zodra de betalingsdienstaanbieder het geld ontvangen heeft overeenkomstig artikel 64 bis.

2. ***De lidstaten schrijven voor dat de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde een door of via de begunstigde geïnitieerde betalingsopdracht toezendt aan de betalingsdienstaanbieder van de betaler binnen de tussen de begunstigde en zijn betalingsdienstaanbieder overeengekomen termijnen, zodat automatische afschrijvingen op de afgesproken datum kunnen plaatsvinden.***

Artikel 61
Door of via de begunstigde ingeleide betalingstransacties

I

Artikel 62
De begunstigde heeft geen betaalrekening bij de betalingsdienstaanbieder

Wanneer de begunstigde geen betaalrekening bij de betalingsdienstaanbieder heeft, worden de geldmiddelen ***door de betalingsdienstaanbieder die de geldmiddelen ten behoeve van de begunstigde ontvangt***, aan de begunstigde ter beschikking gesteld binnen de in ***artikel 60*** gespecificeerde termijn.

Artikel 63

Op een betaalrekening gedeponeerde contanten

Wanneer een consument contanten op een betaalrekening bij een betalingsdienstaanbieder deponereert in de valuta van die betaalrekening, zorgt die betalingsdienstaanbieder ervoor dat het bedrag onmiddellijk na het tijdstip van ontvangst van de geldmiddelen beschikbaar wordt gesteld en wordt gevaluteerd. Wanneer de betalingsdienstgebruiker geen consument is, wordt het bedrag uiterlijk op de eerstvolgende werkdag na de ontvangst van de geldmiddelen op de betaalrekening van de begunstigde beschikbaar gesteld en gevaluteerd.

Artikel 64

Binnenlandse betalingstransacties

Voor louter binnenlandse betalingstransacties kunnen de lidstaten voorzien in kortere maximale uitvoeringstermijnen dan die welke in deze afdeling zijn bepaald.

Artikel 64 bis

Valutadatum en beschikbaarheid van geldmiddelen

1. De lidstaten zorgen ervoor dat de valutadatum van de creditering van de betaalrekening van de begunstigde uiterlijk valt op de werkdag waarop het bedrag van de betalingstransactie op de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde wordt bijgeschreven.

De betalingsdienstaanbieder van de begunstigde zorgt ervoor dat het bedrag van de betalingstransactie ter beschikking van de begunstigde komt zodra dat bedrag op de rekening van de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde is bijgeschreven.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat de valutadatum van de debitering van de betaalrekening van de betaler niet vroeger valt dan het tijdstip waarop het bedrag van de betalingstransactie van die rekening is afgeschreven.

AFDELING 3 **AANSPRAKELIJKHEID**

Artikel 65 Beschikbaarheid van geldmiddelen op een betaalrekening

I

Artikel 66 Onjuiste unieke identificatoren

1. Indien een betalingsopdracht wordt uitgevoerd op basis van de unieke **identificator**, **wordt** de betalingsopdracht geacht correct te zijn uitgevoerd wat de in de unieke identificator gespecificeerde begunstigde **betreft**.

2. Indien de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker is verstrekt, onjuist is, is de betalingsdienstaanbieder **uit hoofde van artikel 67** niet aansprakelijk voor de niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering van de transactie.

De betalingsdienstaanbieder **van de betaler** levert evenwel **redelijke inspanningen** om de met de betalingstransactie gemoeide geldmiddelen terug te verkrijgen.

Indien zulks in het raamcontract is overeengekomen, mag de betalingsdienstaanbieder de betalingsdienstgebruiker voor het terugverkrijgen kosten aanrekenen.

3. Indien de betalingsdienstgebruiker aanvullende informatie verstrekt naast de informatie die krachtens artikel 26, lid 1, punt a), of artikel 31, punt 2), subpunt b), vereist is, is de betalingsdienstaanbieder alleen aansprakelijk voor de uitvoering van betalingstransacties overeenkomstig de unieke identificator die door de betalingsdienstgebruiker is gespecificeerd.

Artikel 67
Niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering

1. Wanneer een betalingsopdracht door de betaler wordt geïnitieerd, is de betalingsdienstaanbieder van de betaler, onverminderd artikel 47 bis, artikel 66, leden 2 en 3, en artikel 70, jegens de betaler aansprakelijk voor de juiste uitvoering van de betalingstransactie, tenzij hij tegenover de betaler en, voor zover relevant, tegenover de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde kan bewijzen dat de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde het bedrag van de betalingstransactie heeft ontvangen overeenkomstig artikel 60, lid 1, in welk geval de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde aansprakelijk is jegens de begunstigde voor de juiste uitvoering van de betalingstransactie.

Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler aansprakelijk is uit hoofde van de eerste alinea, betaalt hij de betaler onverwijld het bedrag van de niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie terug en herstelt hij, in voorkomend geval, de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden

Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde aansprakelijk is uit hoofde van de eerste alinea, stelt hij onmiddellijk het bedrag van de betalingstransactie ter beschikking van de begunstigde en crediteert hij, voor zover van toepassing, de betaalrekening van de begunstigde met het overeenkomstige bedrag.

Wanneer een betalingstransactie niet of gebrekkig is uitgevoerd en de betalingsopdracht door de betaler was geïnitieerd, tracht de betalingsdienstaanbieder van de betaler, ongeacht de aansprakelijkheid uit hoofde van dit lid, desgevraagd onmiddellijk de betalingstransactie te traceren en stelt hij de betaler op de hoogte van de resultaten daarvan.

2. Wanneer een betalingsopdracht door of via de begunstigde wordt geïnitieerd, is de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, onverminderd artikel 47 bis, artikel 66, leden 2 en 3, en artikel 70, aansprakelijk jegens de begunstigde voor de juiste verzending van de betalingsopdracht aan de betalingsdienstaanbieder van de betaler, overeenkomstig artikel 60, lid 2. Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde aansprakelijk is uit hoofde van deze alinea, geeft hij de betrokken betalingsopdracht onmiddellijk door aan de betalingsdienstaanbieder van de betaler.

Voorts is de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, onverminderd artikel 47 bis, artikel 66, leden 2 en 3, en artikel 70, aansprakelijk jegens de begunstigde voor het behandelen van de geldtransactie overeenkomstig zijn verplichtingen krachtens artikel 64 bis. Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde aansprakelijk is uit hoofde van de eerste alinea, zorgt hij ervoor dat het bedrag van de betalingstransactie onmiddellijk ter beschikking van de begunstigde wordt gesteld zodra de rekening van de betalingsdienst-aanbieder van de begunstigde met het overeenkomstige bedrag is gecrediteerd.

Bij een niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie waarvoor de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde niet aansprakelijk is uit hoofde van de eerste en de tweede alinea, is de betalingsdienstaanbieder van de betaler aansprakelijk jegens de betaler. Wanneer de betalingsdienstaanbieder van de betaler aansprakelijk is uit hoofde van de eerste alinea, betaalt hij, in voorkomend geval, de betaler onverwijld het bedrag van de niet-uitgevoerde of gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie terug en herstelt hij de betaalrekening die met dat bedrag was gedebiteerd, in de toestand zoals die geweest zou zijn mocht de gebrekkig uitgevoerde betalingstransactie niet hebben plaatsgevonden, zulks telkens zonder onnodig uitstel.

Wanneer een betalingstransactie niet of gebrekkig is uitgevoerd en de betalingsopdracht door of via de begunstigde was geïnitieerd, tracht de betalingsdienstaanbieder van de begunstigde, ongeacht de aansprakelijkheid uit hoofde van dit lid, desgevraagd onmiddellijk de betalingstransactie te traceren en stelt hij de begunstigde op de hoogte van de resultaten daarvan.

3. Betalingsdienstaanbieders zijn daarenboven aansprakelijk jegens hun respectieve betalingsdienstgebruikers voor de kosten waarvoor zij verantwoordelijk zijn en de interesten die de betalingsdienstgebruiker worden aangerekend wegens niet-uitvoering of gebrekkige uitvoering van de betalingstransactie.

Artikel 68
Overmakingen naar derde landen

I

Artikel 69
Aanvullende financiële compensatie

Elke bijkomende financiële compensatie naast die waarin deze afdeling voorziet, **kan** worden vastgesteld overeenkomstig het recht dat van toepassing is op het tussen de **betalingsdienstgebruiker** en **zijn betalingsdienstaanbieder** gesloten contract.

Artikel 69 bis
Recht van regres

- 1. Wanneer de aansprakelijkheid van een betalingsdienstaanbieder uit hoofde van artikel 67 kan worden toegerekend aan een andere betalingsdienstaanbieder of een intermediair, vergoedt die betalingsdienstaanbieder of die intermediair eerstgenoemde betalingsdienstaanbieder voor alle verliezen die zijn opgelopen en/of de bedragen die zijn betaald uit hoofde van artikel 67.*
- 2. Aanvullende financiële compensatie kan worden vastgesteld conform tussen de betalingsdienstaanbieders en/of intermediairs gesloten overeenkomsten en het recht dat van toepassing is op de tussen hen gesloten overeenkomst.*

Artikel 70
Geen aansprakelijkheid

De aansprakelijkheid **krachtens hoofdstuk 1 en 2** geldt niet in **abnormale en onvoorziene omstandigheden die onafhankelijk zijn van de wil van degene die zich erop beroept en waarvan de gevolgen ondanks alle voorzorgsmaatregelen niet konden worden voorkomen**, noch wanneer een betalingsdienstaanbieder uit hoofde van nationale of communautaire wetgeving andere wettelijke verplichtingen heeft.

Hoofdstuk 3 Gegevensbescherming

Artikel 71 **Gegevensbescherming**

De lidstaten staan toe dat betalingssystemen en betalingsdienstaanbieders persoonsgegevens verwerken wanneer zulks noodzakelijk is voor de voorkoming van, het onderzoek naar *en* de opsporing van betalingsfraude. De verwerking van dergelijke persoonsgegevens geschiedt in overeenstemming met Richtlijn 95/46/EG.

Hoofdstuk 4 **Klachten- en buitengerechtelijke beroepsprocedures** voor de beslechting van geschillen

AFDELING 1 **KLACHTENPROCEDURES**

Artikel 72 Klachten

1. De lidstaten zorgen ervoor dat procedures voorhanden zijn die betalingsdienstgebruikers en andere belanghebbenden, met inbegrip van consumentenverenigingen, de mogelijkheid bieden *bij de bevoegde autoriteiten* klachten in te dienen met betrekking tot *beweerde inbreuken van betalingsdienstaanbieders* op de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde bepalingen van nationaal recht.
2. In voorkomend geval *en onverminderd het recht om overeenkomstig het nationale procesrecht een klacht aan een rechterlijke instantie voor te leggen, wordt de klager in het antwoord van de bevoegde autoriteit geïnformeerd over de* krachtens artikel 75 *in het leven geroepen* buitengerechtelijke *procedures*.

Artikel 73

Sancties

1. De lidstaten stellen de voorschriften vast ten aanzien van de sancties die gelden voor overtredingen van de ter uitvoering van deze richtlijn vastgestelde bepalingen van nationaal recht en nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat deze sancties ook worden toegepast. De sancties moeten doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.
2. De lidstaten stellen de Commissie uiterlijk op de in artikel 85, lid 1, eerste alinea, gespecificeerde datum ***in kennis van de in artikel 73, lid 1, bedoelde bepalingen en van de gegevens betreffende de overeenkomstig artikel 74 bevoegde autoriteiten*** en delen alle latere wijzigingen in dat verband onverwijld aan haar mee.

Artikel 74

Bevoegde autoriteiten

1. De lidstaten nemen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de klachtenprocedures en sancties bedoeld in respectievelijk artikel 72, lid 1, en artikel ***73, lid 1***, worden toegepast door de autoriteiten die gemachtigd zijn om de ***uit hoofde van deze afdeling*** vastgestelde bepalingen van nationaal recht te doen naleven.
2. ***In geval van inbreuk of vermoedelijke inbreuk op de uit hoofde van titel III en titel IV van deze richtlijn vastgestelde bepalingen van nationaal recht fungeren de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst van de betalingsdienstgebruiker als de in lid 1 bedoelde bevoegde autoriteit; in het geval van bijkantoren en agenten die door middel van het recht tot vestiging betalingsdiensten aanbieden, zijn dit evenwel de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van ontvangst.***

AFDELING 2

BUITENGERECHTELIJK BEROEP

Artikel 75 Buitengerechtelijke geschillenbeslechting

1. De lidstaten **zorgen ervoor dat** adequate en effectieve buitengerechtelijke klachten- en beroepsprocedures voor de buitengerechtelijke beslechting van geschillen tussen betalingsdienstgebruikers en hun betalingsdienstaanbieders met betrekking tot uit deze richtlijn voortvloeiende rechten en plichten **worden opgezet**, waarbij eventueel een beroep wordt gedaan op bestaande organen.
2. De lidstaten zien erop toe dat deze organen actief met elkaar samenwerken bij de beslechting van grensoverschrijdende geschillen.

TITEL V ***Uitvoeringsmaatregelen*** en Comité voor betalingen

Artikel 76 ***Uitvoeringsmaatregelen***

1. Teneinde rekening te houden met de technische en de marktontwikkelingen op het gebied van de bestrijding van het witwassen van geld en de eenvormige toepassing van deze richtlijn te garanderen, kan de Commissie volgens de in artikel 77, lid 2, bedoelde procedure ***de volgende uitvoeringsmaatregelen vaststellen:***
 - (a) ***aanpassen van de lijst van werkzaamheden in de bijlage bij deze richtlijn, overeenkomstig de artikelen 2 tot en met 4 en artikel 10;***
 - (b) ***wijzigen van de omschrijving van een micro-onderneming in de zin van artikel 4, punt 19 bis), overeenkomstig een wijziging van Aanbeveling 2003/361/EG;***

- (c) *bijstellen van de in artikel 21, lid 1, en artikel 50, lid 1, gespecificeerde bedragen, ten einde met inflatie en significante marktontwikkelingen rekening te houden.*

1 bis. Geen enkele vastgestelde uitvoeringsmaatregel mag verandering brengen in de essentiële bepalingen van deze richtlijn.

Artikel 77 Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door een Comité voor betalingen (hierna "het comité" genoemd), dat is samengesteld uit vertegenwoordigers van de lidstaten en wordt voorgezeten door een vertegenwoordiger van de Commissie.
2. Wanneer in andere artikelen naar dit lid wordt verwezen, zijn de *artikelen 5 bis* en 7 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van artikel 8 van dat besluit.

De in artikel 5, lid 6, van Besluit 1999/468/EG bedoelde periode wordt op 3 maanden vastgesteld.

3. Het comité stelt zijn reglement van orde vast.

TITEL VI Slotbepalingen

Artikel 78 Volledige harmonisatie

1. Onverminderd *artikel 23 ter, lid 2, artikel 23 sexies, artikel 23 septies, lid 3, artikel 34, lid 3, artikel 36, lid 3, artikel 37, lid 3, artikel 40 ter, lid 2, artikel 40 quater, lid 3 bis, artikel 50, lid 2 bis* en de artikelen 64 en 80 mogen de lidstaten, in zoverre deze richtlijn geharmoniseerde bepalingen bevat, geen andere bepalingen handhaven of vaststellen dan die welke in deze richtlijn zijn vervat.

1 bis. Wanneer een lidstaat gebruik maakt van de in lid 1 bedoelde mogelijkheden, stelt hij de Commissie daarvan in kennis, alsook van eventuele latere wijzigingen. De Commissie stelt deze informatie beschikbaar voor het publiek via een website of op een andere gemakkelijk toegankelijke wijze.

2. **I**

3. De lidstaten zien erop toe dat betalingsdienstaanbieders niet ten nadele van betalingsdienstgebruikers afwijken van de bepalingen van nationaal recht die uitvoering geven aan of overeenstemmen met bepalingen van deze richtlijn, tenzij laatstgenoemde bepalingen daarin uitdrukkelijk voorzien.

Betalingsdienstaanbieders mogen evenwel besluiten betalingsdienstgebruikers gunstiger voorwaarden te bieden.

Artikel 79 *Evaluatie*

Uiterlijk *drie* jaar na de in artikel 85, lid 1, eerste alinea, gespecificeerde datum dient de Commissie bij het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en de Europese Centrale Bank een verslag in over de uitvoering en de gevolgen van deze richtlijn, *en meer bepaald over*:

- *de vraag of het nodig is het toepassingsgebied van de richtlijn uit te breiden tot betalingstransacties in alle valuta en tot betalingstransacties waarbij slechts een van de betalingsdienstaanbieders in de Gemeenschap gevestigd is,*
- *de toepassing van de artikelen 5 ter, 5 quater en 5 quinquies betreffende de prudentiële vereisten voor betalingsinstellingen, met name wat betreft de lopende kapitaalvereisten en de beschermingsvereisten (afscherming),*

- *de mogelijke gevolgen van kredietverlening in verband met betalingsdiensten als bedoeld in artikel 10, lid 2 bis,*
- *de mogelijke gevolgen van de vergunningsvereisten voor betalingsinstellingen met betrekking tot de mededinging tussen betalingsinstellingen en andere dienstenaanbieders, en belemmeringen voor markttoegang voor nieuwe dienstenaanbieders;*
- *de toepassing van de artikelen 23 septies en 40 quinquies van deze richtlijn en de vraag of het nodig is het toepassingsgebied van deze richtlijn opnieuw te bezien met betrekking tot betaalinstrumenten voor de betaling van kleine bedragen en elektronisch geld, en*
- *de toepassing en de werking van de artikelen 60 en 67 voor alle soorten betaalinstrumenten, indien nodig samen met een voorstel tot herziening van de richtlijn.*

Artikel 80 Overgangsbepaling

1. Onverminderd Richtlijn 2005/60/EG of andere relevante communautaire wetgeving, bieden de lidstaten **rechtspersonen** die in overeenstemming met het nationale recht dat vóór [de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn] van kracht was, de werkzaamheden van betalingsinstellingen hebben aangevangen, de gelegenheid deze werkzaamheden gedurende een periode van niet meer dan achttien maanden na de in artikel 85, lid 1, eerste alinea, vastgestelde datum in de betrokken lidstaat **zonder vergunning krachtens artikel 6** voort te zetten. **Personen die niet binnen dit tijdsbestek een vergunning hebben gekregen, wordt het overeenkomstig artikel 23 bis verboden betalingsdiensten aan te bieden.**

1 bis. Niettegenstaande lid 1 wordt aan financiële instellingen die vóór [datum van inwerkingtreding van deze richtlijn] overeenkomstig het nationale recht werkzaamheden in de zin van punt 4 van bijlage I van Richtlijn 2006/48/EG zijn aangevangen en die voldoen aan de voorwaarden van artikel 24, lid 1, eerste alinea, onder e), van die richtlijn, vrijstelling van het vergunningsvereiste van artikel 6 verleend. Zij stellen de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van herkomst evenwel vóór [datum van inwerkingtreding van deze richtlijn] van deze werkzaamheden in kennis. Die kennisgeving bevat bovendien de gegevens die het bewijs leveren dat zij voldoen aan de vereisten van artikel 5, punten a), b bis), f) tot en met i), j) en k). Indien de bevoegde autoriteiten ervan overtuigd zijn dat aan die vereisten wordt voldaan, krijgen deze instellingen een registerinschrijving overeenkomstig artikel 8 van deze richtlijn. De lidstaten kunnen toestaan dat hun bevoegde autoriteiten deze financiële instellingen vrijstellen van de vereisten van artikel 5 van deze richtlijn.

1 ter. De lidstaten kunnen bepalen dat de in lid 1 bedoelde rechtspersonen automatisch een vergunning krijgen en in het krachtens artikel 8 aangelegde register worden ingeschreven indien de bevoegde autoriteiten reeds over het bewijs beschikken dat de in de artikelen 5 en 6 gestelde eisen worden nageleefd. De bevoegde autoriteiten informeren de betrokken entiteiten alvorens hen een vergunning wordt verleend.

1 quater. Onverminderd Richtlijn 2005/60/EG of andere relevante communautaire wetgeving, kunnen de lidstaten natuurlijke of rechtspersonen die in overeenstemming met het nationale recht dat vóór [de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn] van kracht was, de werkzaamheden van betalingsinstellingen hebben aangevangen en voor een ontheffing krachtens artikel 21 in aanmerking komen, de mogelijkheid bieden deze werkzaamheden gedurende een overgangsperiode van niet meer dan drie jaar in de betrokken lidstaat zonder een ontheffing krachtens artikel 21 en zonder registerinschrijving krachtens artikel 8 voort te zetten. Personen die niet binnen dit tijdsbestek een ontheffing hebben gekregen, wordt het overeenkomstig artikel 23 bis verboden betalingsdiensten aan te bieden.

Artikel 81
Wijziging van Richtlijn 97/7/EG

Artikel 8 van Richtlijn 97/7/EG wordt **■**.

Artikel 82
Wijziging van Richtlijn 2006/48/EG

Richtlijn 2006/48/EG wordt als volgt gewijzigd:

1. Punt 4 van Bijlage I wordt vervangen door:

- 4. Betalingsdiensten als omschreven in artikel 4, punt 2 bis van Richtlijn [...] van het Europees Parlement en de Raad betreffende betalingsdiensten in de interne markt (*)*

2. Punt 5 van Bijlage I wordt vervangen door:

- 5. Uitgifte en beheer van andere betaalmiddelen (bijvoorbeeld reischeques en kredietbrieven) voor zover deze werkzaamheid niet wordt bestreken door punt 4.*

Artikel 83
Wijziging van Richtlijn 2002/65/EG

Richtlijn 2002/65/EG wordt als volgt gewijzigd:

1. Artikel 8 wordt geschrapt.

2. Aan artikel 4 wordt het volgende lid toegevoegd:

- (5) Voor zover Richtlijn [...] van het Europees Parlement en de Raad (*) ook van toepassing is, worden de informatievereisten van artikel 3, lid 1, van de onderhavige richtlijn, met uitzondering van punt 2, subpunten c) tot en met g), punt 3, subpunten a) en e), en punt 4, subpunt b), vervangen door de artikelen 25, 26, 30 en 31 van eerstgenoemde richtlijn.*

() PB L [...] van [...], blz. [...].*

Artikel 83 bis
Wijziging van Richtlijn 2005/60/EG

Richtlijn 2005/60/EG wordt als volgt gewijzigd:

1. In artikel 3, lid 2, wordt punt (a) vervangen door:

"(a) een onderneming die geen kredietinstelling is en die een of meer van de werkzaamheden verricht die zijn opgenomen onder de punten 2 tot en met 12 en 14 van bijlage I bij Richtlijn 2006/48/EG, met inbegrip van de werkzaamheden van wisselkantoren".

1 bis. In artikel 15 worden de leden 1 en 2 vervangen door:

"1. Wanneer een lidstaat toestaat dat op zijn op eigen grondgebied gevestigde krediet- en financiële instellingen, bedoeld in artikel 2, lid 1, punt 1 of punt 2, een beroep wordt gedaan als derden, staat die lidstaat deze instellingen en personen in elk geval toe de uitkomst van de in artikel 8, lid 1, onder a) tot en met c), vastgelegde klantenonderzoeksprocedures die door een in artikel 2, lid 1, punt 1 of punt 2, bedoelde instelling (met uitzondering van wisselkantoren en instellingen omschreven in artikel 4, punt 2 ter van de Richtlijn []) van het Europees Parlement en de Raad betreffende betalingsdiensten in de interne markt die hoofdzakelijk de betalingsdiensten verlenen als bedoeld in punt 7 van de bijlage bij die richtlijn, met inbegrip van de natuurlijke en rechtspersonen waarvoor een derogatie overeenkomstig artikel 21 van die richtlijn is verleend), overeenkomstig deze richtlijn in een andere lidstaat zijn uitgevoerd en die aan de vereisten van de artikelen 16 en 18 voldoen, te erkennen en te aanvaarden, overeenkomstig het bepaalde in artikel 14, ook al zijn de documenten of gegevens voor het vervullen van deze vereisten verschillend van die welke vereist zijn in de lidstaat waarnaar de cliënt wordt doorverwezen.

2. *Wanneer een lidstaat toestaat dat op zijn op eigen grondgebied gevestigde wisselkantoren, bedoeld in artikel 3, lid 2, onder a), en instellingen als omschreven in artikel 4, punt 2 ter, van de Richtlijn [] van het Europees Parlement en de Raad betreffende betalingsdiensten in de interne markt die hoofdzakelijk de betalingsdiensten verlenen als bedoeld in punt 7 van de bijlage bij die richtlijn, een beroep wordt gedaan als derden, staat die lidstaat deze wisselkantoren en geldovermakingskantoren in elk geval toe de uitkomst van de in artikel 8, lid 1, onder a) tot en met c), vastgelegde klantenonderzoeksprocedures die door dezelfde categorie instellingen van een andere lidstaat overeenkomstig deze richtlijn zijn uitgevoerd en die aan de vereisten van de artikelen 16 en 18 voldoen, te erkennen en te aanvaarden, overeenkomstig het bepaalde in artikel 14, ook al zijn de documenten of gegevens voor het vervullen van deze vereisten verschillend van die welke vereist zijn in de lidstaat waarnaar de cliënt wordt doorverwezen."*

2. *In artikel 36, lid 1, wordt de tweede volzin geschrapt vanaf de in artikel 85, lid 1, eerste alinea, vermelde datum.*

Artikel 84 Intrekking

Richtlijn 97/5/EG wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 85, lid 1, eerste alinea, gespecificeerde datum.

Artikel 85 Omzetting

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op **1 november 2009** aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie onverwijld in kennis van de tekst van deze **bepalingen**.

Wanneer de lidstaten die bepalingen aannemen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De regels voor deze verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallend gebied vaststellen.

Artikel 86 Inwerkingtreding

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 87 Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, [...]

Voor het Europees Parlement
De Voorzitter

Voor de Raad
De Voorzitter

BIJLAGE

"BETALINGSDIENSTEN" IN DE ZIN VAN *ARTIKEL 4*

- (1) *Diensten waarbij de mogelijkheid wordt geboden* contanten op een betaalrekening *te plaatsen* alsook alle verrichtingen die voor het exploiteren van een betaalrekening vereist zijn.
- (2) *Diensten waarbij de mogelijkheid wordt geboden* contanten van een betaalrekening op te nemen alsook alle verrichtingen die voor het beheren van een betaalrekening vereist zijn.
- (3) Uitvoering van betalingstransacties, met inbegrip van geldovermakingen, *op een* betaalrekening bij de betalingsdienstaanbieder van de gebruiker of bij een andere betalingsdienstaanbieder:
 - uitvoering van automatische afschrijvingen, met inbegrip van eenmalige automatische afschrijvingen;
 - uitvoering van betalingstransacties via een betaalkaart of een soortgelijk instrument;
 - uitvoering van overmakingen, met inbegrip van automatische betalingsopdrachten.
- (4) Uitvoering van betalingstransacties waarbij de geldmiddelen zijn gedekt door een kredietlijn die aan de betalingsdienstgebruiker wordt verstrekt:
 - uitvoering van automatische afschrijvingen, met inbegrip van eenmalige automatische afschrijvingen;
 - uitvoering van betalingstransacties via een betaalkaart of een soortgelijk instrument;
 - uitvoering van overmakingen, met inbegrip van automatische betalingsopdrachten.
- (5) Uitgifte *en/of verwerving van betaalinstrumenten*.
- (6) █
- (7) *Geldtransfers*.
- (8) Uitvoering van betalingstransacties *waarbij de instemming van de betaler met een betalingstransactie wordt doorgegeven met behulp van een telecommunicatie-, digitaal of IT-instrument en de betaling rechtstreeks geschiedt aan de exploitant van de telecommunicatiediensten, het IT-systeem of het netwerk, die louter optreedt als intermediair voor rekening van de betalingsdienstgebruiker*.
- (9) █